

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር

የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ኤጀንሲ

የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት መሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ ጥናት ሰነድ

የጥናት ቡድን፡-

1. አጥቁ ለገሰ
2. ዋኬኔ ጥላሁን
3. ከበደ ተሾመ
4. እድሪስ ሁሴን

ጥር፡ 2011

ክፍል አንድ

የተቋሙን ነባሩን የስራ ሂደት መረዳት

1.1. መግቢያ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የሀገራችን ዋና ከተማ ከመሆኗም ባሻገር የአፍሪካ መዲና እና የዲፕሎማሲ ከተማ ጭምር ነች። ይሁንና ይህንን ደረጃዋን የሚመጥን ጽዳትና ውበት የላትም። በመሆኑም ቆሻሻን ከምንጩ በመቀነስ፣ መልሶ በመጠቀም እና ዑደት በማድረግ በአጠቃላይ ሳይንሳዊ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደርን በመፍጠር ሌሎች አገሮች ከደረሱበት የደረቅ ቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ ዘዴ ለመድረስ የሚያስችል የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር አደረጃጀት በማስፈለጉ የአዲስ አበባ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ኤጀንሲ እንደገና በአዋጅ ቁጥር 64/2011 እንዲቋቋም ተደርጓል።

ቀደም ሲል ኤጀንሲው የህብረተሰቡን ተሳትፎ በማጎልበት ጽዱ አዲስ አበባን ለመፍጠር በርካታ ሥራዎችን ሲያከናውን የነበረ ቢሆንም በከተማዋ የህዝብ ቁጥር በፍጥነት መጨመር፣ የኢንዱስትሪዎች ቁጥርና ዓይነት መጨመርና ከነዋሪው ህብረተሰብ የአኗኗር ዘይቤ መለወጥ ጋር ተያይዞ በከተማዋ በየቀኑ የሚመነጨው ደረቅ ቆሻሻ በመጠንም በአይነትም እየጨመረ በመምጣቱ፣ ደረቅ ቆሻሻን ከምንጩ መቀነስ፣ መለየትና ወደ ሀብትነት መቀየር ላይ ያለው ግንዛቤ አነስተኛ ነው። በተጨማሪም ደረቅ ቆሻሻን መልሶ መጠቀምና ማስወገድ የሚያስችሉ ማዕከላትና ፋሲሊቲዎች ባለመገንባታቸው በደረቅ ቆሻሻ አያያዝና አወጋገድ ላይ የአገልግሎት አሰጣጥ ችግሮች ባለመቀረፋቸው የሚጠበቀውን ውጤት እና የህብረተሰቡን እርካታ ማስመዝገብ አልተቻለም።

በመሆኑም ዘላቂነት ያለው የተቀናጀ ደረቅ ቆሻሻ አስተዳደርን ለማስፈን የከተማችን አስተዳደር ከሰጠው ትኩረት አንጻር በአሰራር፣ በአደረጃጀትና በአስተሳሰብ መሰረታዊ ለውጥ ለማምጣት እና ዘመናዊ የደረቅ ቆሻሻ ማኔጅመንት ሥርዓት ለመከተል የሚያስችል የመሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት እንደሚከተለው ተዘጋጅቶ ቀርቧል።

1.2. የጥናቱ አስፈላጊነት

ይህንን የመሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ጥናት ማካሄድ አስፈላጊ ካደረጉ ምክንያቶች መካከል ዋና ዋናዎቹ፦

- የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የአስፈጻሚ አካላትን መልሶ በማቋቋሙ ምክንያትና ህብረተሰቡ በደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ያለው እርካታ ዝቅተኛ በመሆኑ፤
- ከተማዋ ለነዋሪዎቿ ምቹ፣ ጽዱ፣ ለኑሮ ተስማሚ እንድትሆን እና እንዲሁም አገራዊ፣ አህጉራዊና አለም አቀፋዊ ሚናዋን በብቃት መወጣት እንድትችል የሚያስችል የአደረጃጀት መዋቅር እና መሰረታዊ የሥራ ሂደት ለውጥ ማድረግ ስለሚያስፈግ፤
- የህብረተሰቡን ግንዛቤና ተሳትፎ በማሳደግ ደረቅቆሻሻን ወደ ሀብትነት የሚለውጡ ልዩ ልዩ የሥራ እድሎችን ለመፍጠር የሚያስችል አደረጃጀት በማስፈለጉ ነው።

1.3. የጥናቱ ዓላማ

በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር ዘላቂነት ያለው የተቀናጀ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደርን በማስፈን ከተማዋን ጽዱና ለነዋሪዎቿ ምቹ ለማድረግ የሚስችል ተቋማዊ አደረጃጀት መፍጠር እና ለዚህ አደረጃጀት የሚመጥን የሰው ሀይል ፍላጎት መለየት ነው።

1.4. የጥናቱ ወሰን

ይህ ጥናት በአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ኤጀንሲን በማዕከል በክፍለ ከተማ እና በወረዳ ደረጃ በማደራጀት ከተማዋን ጽዱና ለከተማዋ ነዋሪዎችም እንዲሁም ከቆሻሻ ሀብት ተጠቃሚ እንድትሆን ማድረግ ላይ ትኩረት ያደረገ ነው።

1.5. ጥናቱ ስልትና አካሄድ

ይህ የመዋቅር አደረጃጀት እና የመሰረታዊ ለውጥ ጥናት የከተማዋን ስትራቴጂክ ዕቅድ እና የተቋሙን ነባራዊ ሁኔታ ለመነሻነት የሚሆኑ መረጃዎችን በመውሰድ እና እንዲሁም በደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር የወጡ ፖሊሲዎችን፣ አዋጆችን፣ ደንቦችንና መመሪያዎችን በመዳሰስ፤ በተለያዩ ወቅቶች የተሰበሰቡ ዓለም አቀፍ ተሞክሮዎችን በመዳሰስ፤ ከተቋሙ ሰራተኞችና ከፕብሊክ ሰርቪስና የሰው ሀብት ልማት ቢሮ አማካሪዎች ጋር በመወያየትና ልምድ በመለዋወጥ እንዲሁም የተቋሙ አመራሮች የጥናት ሂደቱን በየጊዜው እንዲተቹት በማድረግ ተከናውኗል።

ክፍል ሁለት:- የነባራዊ ሁኔታ ትንተና ዳሰሳ

2.1. ውስጣዊ ሁኔታዎች ጠንካራና ደካማ ሁኔታዎች ዳሰሳ

ውስጣዊ ሁኔታ		ጠንካራ ጎን/strength/	ደካማ ጎን/weakness/
የሰው ሀብት	አመራር	<ul style="list-style-type: none"> ያላቸውን ጊዜና እውቀት ለተቋሙ ማዋል ለችግሮች ፈጣን ምላሽ መስጠት ብልሹ አሰራርን ለመዋጋት ቁርጠኝነት ማሳየት-በተለይ በማዕከል ያሉ አመራሮች 	<ul style="list-style-type: none"> ስራዎችን ቆጥሮ መስጠትና መቀበል ላይ ክፍተት አለ፤ ወቅታዊ ግምገማዎችን በማድረግ ክፍተቶችን እየለዩና ማስተካከያ እያደረጉ አለመሄድ፤ የተመደቡ አመራሮች አዲስ መሆናቸውና በዘርፉ በቂ የሆነ የስራ ልምድ አለመኖር፤ የተቋሙን ስራ ከመስራት ይልቅ ፖለቲካዊ ለሆኑ ስራዎች ጊዜያቸውን ማሳለፍ በተለይ በክ/ከተማና ወረዳ ያሉ አመራሮች
	ፈፃሚ ባለሙያ	<ul style="list-style-type: none"> የተወሰኑ ቢሆንም እስከ ወረዳ ድረስ ወርዶ ስራዎችን ለመስራት-ፍላጎት መኖር፤ የላንድሬል ሰራተኞች የጤና ተጽዕኖ ባለበትና ሁኔታዎች ባልተሟሉበት ደረጃ ስራዎችን መስራት-መቻላቸው፤ ስራውን ውጤታማ ለማድረግ በፍላጎትና በተነሳሽነት የሚሰሩ ባለሙያዎች መኖራቸው በተለይ በክ/ከተማና ወረዳ ያሉ ፈፃሚዎች 	<ul style="list-style-type: none"> በዕቅድ መሰረት ስራን ቆጥሮ መረከብና ቆጥሮ የማስረከብ ክፍተት፤ አብዛኛው ሰራተኛ ላይ የስራ ተነሳሽነት አለመኖር፤ የተወሰኑ ሰራተኞች ላይ የስራ ሰዓት አለማክበር፤ በዘርፉ የሚስተዋሉ ችግሮችን ለመፍታት ያለውን ክህሎት፣ ዕውቀትና ጊዜ አሟጦ የሚጠቀም ባለሙያ አለመኖር (ማዕከል)፤ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደርን ለማዘመንና ቆሻሻን ወደ ሀብት መቀየር የሚያስችሉ ቴክኖሎጂዎችን የማላመድ ወይም አዲስ አሰራሮችን የመፍጠር የአቅም ውስንነት መኖር፤ በባለሙያዎች ዘንድ ለማሸነፊያዎችና ተሸከርካሪዎች ጥገናና እድላት ለመስጠት የአቅም ውስንነትና የተነሳሽነት ችግር መኖር፤

<p>አደረጃጀትና አሰራር</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ከማዕከል እስከ ወረዳ በአግባቡ መዋቅሩን መሰረት ያደረገ አስፈጻሚ አካል የተመደበ መሆኑ፤ • የተሻለ የትምህርት ደረጃ እና ዝግጅት ያላቸው አመራሮች በዘርፉ እንዲመደቡ መደረጋቸው (በማዕከል) • ከዘርፉ ጋር አብሮ ሊሄድ የሚችል የትምህርት ደረጃና ዝግጅት ያላቸው ባለሙያዎች መኖራቸው (በማዕከል) • ተቋሙ የተቋቋመበትን አላማ ሊያሳካ የሚችል አደረጃጀት መኖሩ፤ • በዘርፉ ሊያሰራ የሚችል አዋጆችና ደንቦችንና መመሪያዎችን ለማዘጋጀት መሞከሩ • አገልግሎቶችን ለማሳለፍ የማንገዝና የመንገድ ጥርጊያ ሥራዎችን አውትሶርስ ለማድረግ መመሪያ መዘጋጀቱና የክፍያ ማስተካካያ ጥናት መደረጉ፤ • ለደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት የሚከፍለውን ክፍያ ሳይንሳዊና ፍትህዊ ለማድረግ የምድር ሚዛን ለመትከል ጥረት እየተደረገ መሆኑ፤ • በተቋም፣ በድርጅት ወይም በካምፓኒ የሚመረቱ ቆሻሻዎችን ለማስተዳደርና የበከለ ይክፈል (polluter pay) የሚለውን መርህ ተግባራዊ ለማድረግ የአገልግሎት ክፍያ ጥናት ተዘጋጅቶ ለፍትህ ቢሮና ለሚመለከታቸው አካላት መቅረቡ፡፡ • በዘርፉ ሊያሰሩ የሚችሉ ከተለያዩ ሀገሮች የተቀሰሙ ልምዶች መኖራቸው፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ተጠንቶ በወረደው መዋቅር መሰረት በቂ የሆነና ጥራት ያለው የሰው ሀይል አለመኖር (ክ/ከተማና ወረዳ) • ከማዕከል እስከ ወረዳ ያለው የዘርፉ አደረጃጀት የተጠያቂነትና የተጠሪነት ግንኙነት አለመኖር፤ • ተመሳሳይ መደቦች (ለምሳሌ ዳታቤዝ) በተለያዩ ክፍሎች/ዳይሬክቶሬቶች መኖራቸው፤ • በደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ በውል የተሳሰሩ አካላት ተግባራቸውን በውሉ መሰረት እንዲፈጽሙ ማድረግ አለመቻል (ሽርክና ማህበራትና የግል ፅዳት ድርጅቶች) • የምድር ሚዛን ተከላው በፍጥነት ተጠናቆ ወደ አገልግሎት አለመገባቱ፤ • ለደረቅ ቆሻሻ አገልግሎቶች የሚሰበሰበው ገቢ በውኃ ቢል የሚሰበሰብለት መሆኑ፤ • ለማሸነፊያዎችና ተሽከርካሪዎች ጥገናና እድሳት ለመስጠት የሚያስችል ጋራሻና ወርክሾፕ አለመገንባቱ፤ • የወጡ ህጎችና ደንቦችን ተፈጻሚ ለማድረግ የሚቻልበት ምቹ ሁኔታ አለመፈጠሩ፤ • የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስራ ከፍተኛ የጤና ችግር የሚያስከትል መሆኑና ለሰራተኞች የጤናና የህይወት ኢንሹራንስ አለመገባቱ፤
----------------------------	---	---

<p>ከመልካም አስተዳደርና አገልግሎት አሰጣጥ አንጻር</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ፍታህዊ የደረቅ ቆሻሻ መሰብሰብና ማንገዝ አገልግሎት መስጠት መቻሉ፤ • በዜጎች ስምምነት ቻርተር አገልግሎቶች ለህብረተሰቡ ግልጽ መደረጉ፤ • የተጠያቂነት ስርዓት መዘርጋቱ (ባለሙያዎች፣ የግል ጽዳት ድርጅቶች፣ ወዘተ)፤ • ከ411 በላይ የነበሩ ጊዜያዊ የደረቅ ቆሻሻ መሰብሰቢያ ቦታዎች ይፈጥሩ የነበረውን የህብረተሰብ ቅሬታ ለመፍታት ወደ 74 በማምጣት ዘመናዊ በሆነ መልኩ ለመስራት ጅምር መኖሩ፤ • ከህብረተሰቡ የሚነሱ ችግሮችን ለመፍታት 6199ነፃ የጥሪ መቀበያ መስመር መዘርጋቱ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • በፕሮጀክቶች ቦታ መረጣና ግንባታ ሂደት ህብረተሰቡንና ባለድርሻ አካላትን አለማሳተፍ (ሰንዳፋ ሳኒተሪ ላንድፊል፣ አቃቂ ቃሊቲ ቅብብሎሽ ጣቢያ)፤ • በተቀመጠው ስታንዳርድ መሰረት ማሰባሰብ በሳምንት 2 ጊዜ፣ ማንገዝ በ4ሰዓት ውስጥ 100%አገልግሎት መስጠት አለመቻል፤ • በአካባቢና በህብረተሰቡ ጤና ላይ ተፅዕኖ የሚያስከትል የማስወገጃ ቦታ (ረጂ/ቆሼ)መኖሩ፤ • በደረቅ ቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪ የመጫን አቅም መጠን ልኬትና በደረቅ ቆሻሻ ማስወገጃ ቦታ (ላንድፊል) የሚወገደው ደረቅ ቆሻሻ መጠን ግምታዊ ልኬት ስርዓት ብልሹ አሰራሮችን መፍጠሩ፤
<p>የፋይናንስ አቅም</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ተቋሙ የካፒታል ፕሮጀክቶችንና መደበኛ ስራዎችን ለማከናወን የሚያስችል በጀት ያለው መሆኑ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ለደረቅ ቆሻሻ አገልግሎቶች የሚውል የአገልግሎት ክፍያ በራሱ ሰብስቦ ለራሱ ጥቅም ላይ በማዋል ወደ ልማታዊ ተቋም ማደግ አለመቻል፤ • ለደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት የሚከፈለው ክፍያ ደረጃውን ባልጠበቀና ጥራት በሌለው መረጃ ምክንያት ያላገባብ የሚከፈል ክፍያ መኖሩ • ተቋሙ የ24 ሰዓት አገልግሎት የሚሰጥበት ክፍል ቢሆንም ለማሸነፊያዎችና ለተሸከርካሪዎች የተቀመጠው የነዳጅ ኖርም ስራውን እያስተጓጎለ መሆኑ፤
<p>ከግብዓት አንጻር</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ለደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር አገልግሎቶች የሚውሉ ተሸከርካሪዎችና ማሸነፊያዎች መኖራቸው፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ያረጁ ማሸነፊያዎችን ሊተኩና ዘርፉን ሊያዘምኑ የሚችሉ በቂ ተሸከርካሪዎችና ማሸነፊያዎች አለመኖር፤ • ምቹ የሆነ የስራ አካባቢ፣ የቢሮ ግብዓትና ፋሲሊቲአለመሟላት፤

<p>ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • የፍሊት ማኔጅመንት ስርዓትን ለመዘርጋት ጥረቶች መደረጋቸው (የተሽከርካሪዎች ቁጥጥር ለማድረግ የጂፕሲስ ገጠማ መደረጉ)፤ • የአደገኛ ቆሻሻ ማቃጣያና የባዮጋዝና ቀልዝ ማምረቻ ማዕከላት ለማቋቋም ጅምር ስራ መኖሩ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ለመስክ ስራ የሚሆኑ ተሽከርካሪዎች እጥረት መኖር፤ • የታሰበውን የፍሊት ማኔጅመንት ስርዓት በሚፈለገው ጥራትና ፍጥነት ወደ ስራ ማስገባት አለመቻል፤ • ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ የተደገፈ የመረጃ አደረጃጀትና ልውውጥ ስርዓት አለመኖሩ • ዘርፉን ሊያዘምኑ የሚችሉና ቆሻሻን ወደ ሀብትነት ሊቀይሩ የሚችሉ ልዩ ልዩ ቴክኖሎጂዎችን በፍጥነት ወደ ስራ ማስገባት አለመቻል • ደረቅ ቆሻሻን ወደ ሀብት ለመቀየርና አወጋገዱን ለማዘመን የሚያስችሉ ፋሲሊቲዎችን ለመገንባት የሚያስችል በቂ የቦታ አቅርቦት አለመግኘት፤ • የመንገድ ፅዳት ለማስጠበቅ የመንገድ ዳር መብራት አለመኖርና በጎዳና ተዳዳሪዎች የሚደርስ ጥቃት መኖሩ፤
------------------------------------	--	---

2.2. ውጫዊ ሁኔታዎች መልካም አጋጣሚና ስጋቶች ዳሰሳ

ውጫዊ ሁኔታ	መልካም አጋጣሚዎች /Opportunity/	ስጋቶች /Threats/
<p>ፖለቲካዊ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ዘርፉን ለማጠናከር አስፈላጊውን ድጋፍ ለማደረግ ተነሳሽነት ያለው የፖለቲካ የበላይ አመራር መኖሩ፤ • በሚሰጡ አገልግሎቶች የህብረተሰቡን እርካታ ለማረጋገጥ ቁርጠኝነት መወሰዱና በየደረጃው የሪፎርም ስራ ተጠናክሮ እየተሰራ መሆኑ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • በፖለቲካ ውሳኔ ከተለያዩ ቦታ የተነሱ ሰዎችን በዘርፉ ላይ መመደብ፤ • የከተማዋን ደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ሊያዘምኑ የሚችሉ ፕሮጀክቶች በወሰን ችግር ምክንያት ተግባራዊ መሆን አለመቻላቸው፤

<p>ኢኮኖሚያዊ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • የግል ባለሀብቶች ደረቅ ቆሻሻን ወደ ሀብትነት በመቀየር ስራ ላይ ለመሰማራት ፍላጎት እያሳዩ መሆናቸው፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ባጋጠመው የውጪ ምንዛሪ እጥረት ምክንያት ለዘርፉ የሚያስፈልጉ ተሽከርካሪዎችና ማሽኑሪዎች ወደ ሀገር በወቅቱማስገባት አለመቻሉ፤ • በሀገር ውስጥ ከደረቅ ቆሻሻ የመጨረሻ ምርት የሚፈጥር ባለሀብት አለመኖሩና በጥሬ እቃ መላክ ላይ የተመሰረተ በመሆኑ ቀጣይነት ያለው ገበያ ስርዓት ችግር ሊፈጠር ይችላል፤
<p>ማህበራዊ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ለከተማ ጽዳት መጠበቅ ሊሰሩና ሊሳተፉ የሚችሉ የህዝብ አደረጃጀቶች መኖራቸው • ስለ ደረቅ ቆሻሻ አያያዝ መረጃ ያለውና በተወሰነ መልኩ ተሳትፎ ማድረግ የጀመረ ህብረተሰብ መኖሩ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • የጎዳና ተዳዳሪዎች መብዛትና ከፍተኛ ቁጥር ያለው ተጓዥ በከተማዋ በየቀኑ መስተናገዱ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስርዓቱ ላይ ተፅዕኖ መምጣቱ፤ • በደረቅ ቆሻሻ ማሰወገጃ ቦታ የህገወጥ ደረቅ ቆሻሻ በመልቀምና በመጠቀም የተሰማሩ ሰዎች (ጫሪዎች) እና ሰፋሪዎች መበራከት፤ • በከተማው በስፋት እየተከናወነ የሚገኘው ህገወጥ የጎዳና ላይ ንግድ ለፅዳቱ ከፍተኛ ችግር እየሆነ መምጣቱ፤ • የህብረተሰቡ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ባህል ዝቅተኛ መሆኑ ፤ • ደረቅ ቆሻሻ ማሰወገጃ ቦታዎች አካባቢ በሚኖሩ የከተማዋ ነዋሪዎች ላይ በሚፈጠረው የአየር ብክለት ለጤና እክል መጋለጣቸው፤
<p>ቴክኖሎጂያዊ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • እየተፈጠሩ ያሉ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎች ከዘርፉ ጋር በማጣጣም ለመተግበር የሚቻልበት ዕድል መኖሩ፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • ከአገልግሎት ውጭ የሆኑ አዳዲስ ቴክኖሎጂዎች በደረቅ ቆሻሻ መልክ ሲመጡ (Electronic waste...) ለማስተዳደር የሚፈጥሩት ችግር፤ • በምርት ሂደት ጥቅም ላይ የሚውሉ ቴክኖሎጂዎች አዳዲስ ባህሪና ይዘት ያላቸው ቆሻሻዎችን መፍጠራቸውና ለማስተዳደር አስቸጋሪ መሆናቸው፤
<p>ከባቢያዊ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • የአካባቢ ጉዳይ አለማቀፍ ትኩረት የተሰጠው መሆኑ ስራውን ለማሳለጥ ምቹ ሁኔታ መፍጠሩ • ከደረቅ ቆሻሻ የሚመነጨ በካይ ጋዞች በአየር ንብረት ለውጥ ላይ የሚያደርሱትን ተጽዕኖ ለማስቀረት የሚያግዙ አለም አቀፍ አረንጓዴ ልማት 	<ul style="list-style-type: none"> • እየተፈጠረ ያለው የአካባቢ ብክለት አሁን ባለው የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስርዓት እንዳንቀጥል ሊያደርግ የሚችልበት ሁኔታ መኖሩ፤ • ከከተማዋ መስፋፋት ጋር ተያይዞ በማስፋፊያ አካባቢ ያሉ ወረዳዎች ለደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጡ ምቹ አለመሆን፤

	ስልት ተቋማትና ፈንዶች መኖራቸው፤	
ህጋዊ	<ul style="list-style-type: none"> • ስለ ደረቅ ቆሻሻ የወጡ ልዩ ልዩ ፖሊሲዎች፣ ህጎች፣ ደንቦችና አዋጆች መኖራቸው 	<ul style="list-style-type: none"> • የወጡ ልዩ ልዩ ፖሊሲዎችና ህጎች ለደረቅ ቆሻሻ አስፈላጊውን ትኩረት የሰጡ አለመሆናቸው

2.3. አስቻይና ፈታኝ ሁኔታዎች

አስቻይ ሁኔታ	ፈታኝ ሁኔታ
<ul style="list-style-type: none"> • የፖለቲካ አመራሩ ለዘርፉ አስፈላጊውን ትኩረት መስጠቱ፤ • ያላቸውን ጊዜና እውቀት ለተቋሙ ማዋል፣ ለችግሮች ፈጣን ምላሽ ለመስጠት እና ብልሹ አሰራርን ለመዋጋት ቁርጠኝነት ያለው አመራር በማዕከል ደረጃ ያለ መሆኑ • የግል ባለሀብቶች በደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ዘርፍ እንዲሳተፉ የሚጋብዝ አሰራር መኖሩ፤ • በደረቅ ቆሻሻ ለሚሰማሩ ባለሀብቶች ማሻሻያዎችና ተሽከርካሪዎችን ከቀረፅ ነፃ እንዲያስገቡ ምቹ ሁኔታ መፈጠሩ፤ • ስራዎችን ለማሳካት የሚያስችል እስከ ወረዳ የወረደ የተቋሙ አደረጃጀት መኖሩ፤ • የከተማ ፅዳት ስራውን ለማስጠበቅ በቂ የሆነ በጀት መኖሩና በከተማው ድጋፍ መደረጉ፤ • በዘርፉ ሊያሰሩ የሚችሉ ከተለያዩ ሀገሮች የተቀሰሙ ልምዶች መኖራቸው፤ 	<ul style="list-style-type: none"> • አመራሩ ስራዎችን ቆጥሮ መስጠትና የመቀበል፣ ወቅታዊ ግምገማዎችን በማድረግ ክፍተቶችን እየለዩና ማስተካከያ እያደረጉ አለመሄዱ፤ • አብዛኛው ሰራተኛ ላይ የስራ ተነሳሽነት አለመኖር፤ • በባለሙያዎች ዘንድ ለማሻሻያዎችና ተሽከርካሪዎች ጥገናና እድሳት ለመስጠት የአቅም ውስንነትና የተነሳሽነት ችግር መኖር፤ • ደረቅ ቆሻሻን ወደ ሀብት ለመቀየርና አወጋገዱን ለማዘመን የሚያስችሉ ፋሲሊቲዎችን ለመገንባት የሚያስችል በቂ የቦታ አቅርቦት አለመገኘት፤ • ማህበረሰቡ በደረቅ ቆሻሻ ላይ ያለው አስተሳሰብና ተሳትፎ አነስተኛ መሆን፤ • ዘመናዊ የደረቅ ቆሻሻ አወጋገድ ስርዓት አለመኖር፤ • የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስራ ክፍተኛ የጤና ችግር የሚያስከትል መሆኑና ለሰራተኞች የጤናና የህይወት ኢንሹራንስ አለመገባቱ፤ • የመንገድ ፅዳት ለማስጠበቅ የመንገድ ዳር መብራት አለመኖርና በጎዳና ተዳዳሪዎች የሚደርስ ጥቃት መኖሩ፤ • ደረቅ ቆሻሻን ለማስተዳደር የሚያስችሉ ዘመናዊ ፋሲሊቲዎች በበቂ ሁኔታ አለመገንባታቸውና የተገነቡትም በሚፈለገው መጠን አገልግሎት መስጠት

- የአካባቢ ጉዳይ አለማቀፍ ትኩረት የተሰጠው መሆኑ ስራውን ለማሳለጥ ምቹ ሁኔታ መፍጠሩ፤
- ከደረቅ ቆሻሻ የሚመነጨ በካይ ጋዞች በአየር ንብረት ለውጥ ላይ የሚያደርሱትን ተጽዕኖ ለማስቀረት የሚያግዙ አለም አቀፍ አረንጓዴ ልማት ስልት ተቋማትና ፈንዶች መኖራቸው፤
- ስለ ደረቅ ቆሻሻ የወጡ ልዩ ልዩ ፖሊሲዎች፣ ህጎች፣ ደንቦችና አዋጆች መኖራቸው

- አለመቻላቸው፤
- ተቋሙ የ24 ሰዓት አገልግሎት የሚሰጥበት ክፍል ቢሆንም ለማሸነፊያዎችና ለተሸከርካሪዎች የተቀመጠው የነዳጅ ኖርም ስራውን እያስተጓጎለመሆኑ፤

ክፍል ሶስት

አዲሱን የሥራ ሂደት መቅረጽ

3.1. የተቋሙ ራዕይ፣ ተልዕኮና እሴቶች

3.1.1. ራዕይ 2017

አዲስ አበባ ጽዳብ፣ ክሊየር ፎሻሻ ሀብቷ ተጠቃሚና ለኑሮ ተመራጭ ከተማ ሆና ማየት።

3.1.2. ተልዕኮ

የአዲስ አበባ ከተማ አስተዳደር የነዋሪዎችን ግንዛቤ በማሳደግና በማሳተፍ፣ የደረቅ ፎሻሻ አገልግሎት አሰጣጡን ዘመናዊ፣ ቀልጣፋና ውጤታማ በማድረግ እና ደረቅ ፎሻሻን ወደ ሀብትነት በመቀየር ከተማዋን ጽዳብ ማድረግ ነው።

3.1.3. የተቋሙን እሴቶች/Values

- ግልጽነት
- ተጠያቂነት
- ፍትሀዊነት
- ለለውጥ ዝግጁ መሆን
- በእውቀትና በእምነት መስራት
- የስራ ወዳድነት ባህላችን ነው
- ፎሻሻ ሀብታችን ነው
- ጽዳብና ዘመናዊነት

3.2. የተቋሙ ስልጣን፣ የትኩረት መስኮችና ዋና ዋና አገልግሎቶች

3.2.1. የተቋሙ ስልጣንና ተግባር

ኤጀንሲው የሚከተሉት ስልጣንና ተግባራት ይኖረዋል፡-

1. የከተማው የደረቅ ቆሻሻ አያያዝ፣ አሰባሰብ፣ አጓጓዝና አወጋገድ የህዝብ ጤናን በማይጎዳና የአካባቢ ብክለትን በማይፈጥር መንገድ ለማከናወን የሚያስችል ቀልጣፋና ውጤታማ አሰራር ይዘረጋል፤ ይተገብራል፤ እንዲተገበር ያደርጋል፤ ይቆጣጠራል፤
2. በህብረተሰቡ ዘንድ የአመለካከትና የባህሪ ለውጥ ለማምጣት የሚያስችሉ የትምህርትና ግንዛቤ ማስጨበጫ ስራዎችን በየደረጃው ያከናውናል፤ ልዩ ልዩ ስልጠናዎችንም ይሰጣል፤ እንዲሰጥም ያስተባብራል፤
3. የተቀናጀ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስራዎችን ለመተግበር በከተማ ደረጃ የወጡና የፀደቁ ፖሊሲና ህጎች በየደረጃው እንዲፈፀሙ ያደርጋል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
4. የህብረት ሽርክና የጽዳት ማህበራት እና የግል የጽዳት ድርጅቶች በከተማው የተቀናጀ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ስራዎች የሚሳተፉበትን አማራጮች በማጥናት እንዲተገበር ያደርጋል፤
5. ደረቅ ቆሻሻ ከምንጩ የሚቀንሰበትንና የሚለይበትን ስርዓት ይዘረጋል፤ የደረቅ ቆሻሻ የመልሶ መጠቀምና ማስወገድ ስራዎች በአግባቡ መፈፀማቸውንም ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
6. ለአገልግሎቱ የሚወጣው ወጪ በተገልጋዮች የሚሸፈንበትን የታሪፍና የክፍያ ስርዓት አጥንቶ ያቀርባል፤ ሲፀድቅም ተግባራዊ ያደርጋል፤
7. የግል ባለሀብቶችና የግል ጽዳት ድርጅቶች የሚያቀርቡትን የፕሮጀክት ፕሮፖዛል ይገመግማል፤ የብቃት ማረጋገጫ፣ የምስክር ወረቀትና የስራ ፍቃድ ይሰጣል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤ እርምጃ ይወስዳል፤
8. የደረቅ ቆሻሻ ማስወገጃ ማዕከላትንና ስፍራዎችን ያስተዳድራል፤ ቀልጣፋ አገልግሎት ለመስጠት የሚያስችል የማሻሻያ ስራዎችን በማከናወን የማስወገጃ ቦታው በህዝብ ጤና እና በአካባቢ ላይ አሉታዊ ተፅእኖ በማያስከትል መንገድ አገልግሎት እንዲሰጥ ያደርጋል፤ ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤

9. የመልሶ መጠቀሚያ ማዕከላትና የማስወገጃ ቦታ የደረቅ ቆሻሻ በክብደት ሚዛን የሚመዘንበትንና ትክክለኛ መጠኑ የሚታወቅበትን ስርዓት ይዘረጋል፤ መረጃዎችን መዝገቦ ይይዛል፤ ያሰራጫል፤ እንዲሁም የከተማዋን የደረቅ ቆሻሻ አጠቃላይ ሁኔታ ከመረጃው ተነስቶ ማስተካከያ የሚደረግባቸውን መረጃዎች በማደራጀት ለወሳኝ አካል ያቀርባል፤
10. የደረቅ ቆሻሻ ጊዜ አዊ ማስቀመጫ ቦታዎችን በከተማው የተለያዩ አቅጣጫዎች በማጥናት እንዲገነቡና ጥቅም ሊይ እንዲውሉ ያደርጋል፤
11. የመልሶ መጠቀምና የቀልዝ (የብስባሽ ማዳበሪያ) ማዕከላትን በማስፋፋት ደረቅ ቆሻሻ መልሶ ጥቅም ላይ የሚውልበትን፣ ጠቃሚ ውጤት የሚያስገኝበትን የተለያዩ የቴክኖሎጂ አማራጮች በማጥናት እንዲተገበሩ ያደርጋል፤ ውጤታቸውንም ይከታተላል፤ ይቆጣጠራል፤
12. መልሶ መጠቀሚያ ማዕከላትና ማስወገጃ ቦታ የአገልግሎት ክፍያ ታሪፍ በማጥናት ያቀርባል፤ ሲፀድቅ ይተገብራል፤
13. የአዲስ ሳኒተሪ ላንድፊል ቦታ መረጣ፣ የጥናትና የማልማት ስራዎችን በበላይነት ይመራል፤ ያስተባብራል፤ ይቆጣጠራል፤
14. የደረቅ ቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችን እንዲሁም ማሽነሪዎችን ያሰማራል፤ ያስተዳድራል፡፡

3.2.2. ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮችና ውጤታቸው

ተ.ቁ.	ስትራቴጂያዊ የትኩረት መስኮች	ውጤት
1	ዘመናዊ የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት ስርዓት መፍጠር	ጽዱ ከተማ ይፈጠራል
2	ደረቅ ቆሻሻ መልሶ መጠቀም	ደረቅ ቆሻሻ ሀብት ይሆናል

3.1. የተቋሙዋና ዋና አገልግሎቶች/ተግባራትን መለየት

1. በደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ላይ ለሀብረተሰቡን ግንዛቤ መፍጠር፤
 - ግንዛቤ ማስጨበጥ
 - ሀብረተሰቡንና ባለድርሻ አካላትን ማሳተፍ
 - ቆሻሻን ከምንጩ መቀነስ

- ቆሻሻን ከምንጩ መለየት

2. ቀልጣፋ የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ስርዓት መፍጠር

- መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት
- ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሸነፊዎች ስምሪት መስጠት፤
- ቆሻሻን መሰብሰብ
- ቆሻሻን ማጓጓዝ
- ፍሌት ማኔጅመንት

3. ከአካባቢ ብክለትና ከማህበራዊ ተጽዕኖ የጸዳ የደረቅ ቆሻሻ አወጋገድ ስርዓት መፍጠር

- ሊወገድ የመጣውን ደረቅ ቆሻሻን መዝና መረከብ
- ስለ ቆሻሻው መረጃዎችን ማደራጀትና ከማዕከል ፊሊት ማኔጅመንት ሲስተም ጋር ማገናኘት፤
- ቆሻሻው በተቀመጠበት ስታንዳርድ መሰረት መወገዱን መከታተልና መቆጣጠር
- የማስወገጃ ሴል (tipping area) ማዘጋጀት
- ቆሻሻን መበተን፣ ማስተካከል፣ መጠቅጠቅና አፈር ማልበስ
- ከላንድፊል የሚመነጭ ብክለትን መቆጣጠር፤
- ማሸነፊዎችንና ተሽከርካሪዎችን ዝግጁ ማድረግ

4. ደረቅ ቆሻሻ ለመልሶ መጠቀም የሚውልበትን (reuse)፣ ኡደት የሚደረግበትን (recycle) እና ለኃይል ምንጭ የሚውልበትን (waste to energy) አሰራር መፍጠር፤

- የቆሻሻውን ጥራት/ተገቢነት አረጋግጦ መዝና መረከብ
- ስለ ቆሻሻው መረጃዎችን ማደራጀትና ከማዕከል ፊሊት ማኔጅመንት ሲስተም ጋር ማገናኘት፤
- ከደረቅ ቆሻሻ የተለያዩ ምርቶችን ማምረት (ቀልዝ፣ ባዮጋዝ፣ ኤሌክትሪክሲቲ፣ ጡብ፣ ወዘተ)
- በመልሶ መጠቀምና ኡደት ማድረግ የግል ባለሀብቱን ማሳተፍ
- በመልሶ መጠቀምና ኡደት ማድረግ የገበያ ትስስር መፍጠር

5. በጥናትና በቴክኖሎጂ የተደገፈ የተቀናጀ ደረቅ ቆሻሻ አስተዳደርን ስርዓትን ማስፈን

- በደረቅ ቆሻሻ ላይ ጥናቶችን ማጥናት
- ፕሮጀክቶችን ማበልጸግ፣ መቅረጽና መተግበር
- ቴክኖሎጂዎችን መፍጠር፣ መኮረጅና ማላመድ
- ፋሲሊቲዎችን/ፕላንቶችን መገንባት

3.1.1. ዋና ዋና ተግባራት/አገልግሎቶችን ማደራጀት (regrouping)

የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

- መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት
- ለቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሸነፊዎች ስምሪት መስጠት፤
- የግል ባለሀብቱን በደረቅ ቆሻሻ መስብሰብና ማንጓዝ እንዲሳተፉ ማሳተፍ
- የፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂን መተግበር፤
- ቆሻሻን መሰብሰብ
- ቆሻሻን ማንጓዝ

3.1.2. የስራ ሂደቱ ተገልጋዮች/ደንበኞችና ባለድርሻ አካላት

3.1.2.1. የስራ ሂደቱ ተገልጋዮች

- የከተማው ነዋሪዎች
- የግል ጽዳት አገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች
- የጽዳት ሽርክና ማህበራት
- ደረቅ ቆሻሻን መልሶ በመጠቀምና ኡደት በማድረግ የተሰማሩ ባለሀብቶች
- መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ተቋማትና ድርጅቶች

3.1.2.2. የስራ ሂደቱ ባለድርሻ አካላት

- አካባቢ ጥበቃና አረንጓዴ ልማት ኮሚሽን
- ከተማ ልማትና ኮንስትራክሽን ሚኒስትር
- የአዲስ አበባ ከተማ ውሃና ፍሳሽ ቢሮ
- የአዲስ አበባ ከተማ ጤና ቢሮ
- የአዲስ አበባ ከተማ ንግድና ኢንዱስትሪ ልማት ቢሮ
- የአዲስ አበባ ከተማ ፋይናንስ ቢሮ
- የከተማ አስተዳደር ኘላን ልማት ኮሚሽን
- የአዲስ አበባ ከተማ ኮንስትራክሽን ቢሮ
- የአዲስ አበባ ከተማ ወጣቶችና በጎ ፊቃድ ማስተባበሪያ
- የአዲስ አበባ ከተማ የመሬት ልማት ቢሮ
- የከተማ አስተዳደር ኘላን ልማት ኮሚሽን
- የስራ ዕድል ፈጠራ ኢንተርፕራይዝ ኤጀንሲ

3.2. የአፈጻጸም ክፍተት መለየት (performance gap)

3.2.1. ከደንበኞች ፍላጎት አንጻር

ዋና ዋና ተግባራት	የደንበኞች ፍላጎት				አሁን ያለው አፈጻጸም				የአፈጻጸም ክፍተት			
	ጊዜ በሰዓት	ምልልስ	ጥራት	እርካታ	ጊዜ በሰዓት	ምልልስ	ጥራት	እርካታ	ጊዜ በሰዓት	ምልልስ	ጥራት	እርካታ
ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሽኒሪዎች ስምሪት መስጠት፤	12	438000	100	100	8	158100	67	52	4	279900	23	58
መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት	2	900	100	100	6	720	43	35	4	180	57	45
ቆሻሻን መሰብሰብ	3	2100000	100	100	8	1400000	71	53	5	700000	29	47
ቆሻሻን ማጓጓዝ	4	438000	100	100	16	158100	67	52	12	279900	23	58
ፍሊት ማኔጅመንት												

3.3. የሚፈለገው የግብ ስኬት/ስኬቶች (Desired Out come) እና በጥረት ተደራሽ ግብ (Stretch Objectives)

ዋና ዋና ተግባራት	የደንበኞች ፍላጎት	የሚፈለገው የግብ ስኬት	በጥረት ተደራሽ ግብ
መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት	የህብረተሰብ እንቅስቃሴ በሚቀንስበት ወቅት እንዲጸዳለት፣ ደስትቢኖች በቅርብ እርቀተ እንዲኖሩለትና መንገዶችና ዳርቻቸው ሁልጊዜ ንጹህ እንዲሆኑለት	በአገልግሎት አሰጣጥና በጽዱ አካባቢ የመኖር እርካታ	ግብዓቶችን በማሟላትና ምቹ አሰራሮችን በመዘርጋት የመንገድ ጽዳት አገልግሎቱ 100 ሽፋንና 100 ጥራት ያለው ይሆናል፤
ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሸነፊዎች ስምሪት መስጠት፤	ፍትሀዊና ፈጣን ስምሪት እንዲኖር		በቴክኖሎጂ የታገዘ ፍትሀዊና ፈጣን ስምሪት በመስጠት 100% እርካታ እንዲኖር ይደረጋል፤
ቆሻሻን መሰብሰብ	ቆሻሻ በወቅቱ እንዲነሳለት		ለነዋሪው የቤት ለቤት የሚሰጠው የመስብሰብ አገልግሎት አሁን ካለው በሳምንት 2 ጊዜ ወደ 4 ጊዜ ያድጋል፤
ቆሻሻን ማጓጓዝ	በወቅቱ እንዲጓጓዝለት፣ ሲጓጓዝ እንዳይገረከረክ፣ ገንዳዎች እንዲሸፈኑ		ቆሻሻ ከተሰበሰበ በ4 ሰዓት ውስጠት ይነሳል/ይጓጓዛል፤
ፍሌት ማኔጅመንት	ቀልጣፋና ፍትሐዊ አገልግሎት		በቴክኖሎጂ የታገዘ ፍትሀዊና ፈጣን ስምሪት በመስጠት 100% እርካታ እንዲኖር ይደረጋል፤

3.4. የስራ ሂደቱን ችግሮች፣ ህጎችና ታሳቢዎችን መስበር

የስራ ሂደቱ ዋና ዋና ችግሮች	የተፃፉና ያልተፃፉ ህጎችና ልማዳዊ አሰራሮች (Rules)	ህጉ ታሳቢ ያደርጋቸው አሮጌ ታሳቢዎች (Assumptions)	ታሳቢዎቹን የሰበሩ ሃቆች (Breaking Assumptions)
ህገ-ወጥ በሆነ መልኩ ቆሻሻ መጣሉና የከተማዋ ጽዳት መጓደል	በደንብ ቁጥር 13/1996 አንቀፅ 22/ን/አንቀጽ 1 መሠረት ደንቡን ማስከበር ሌላ አካል እንዲሠራው መደረጉ	የደንብ ማስከበር አገልግሎት ደንቡን በትክክል ያስተገብራል ተብሎ መታሰቡ	ሕገ-ወጥ በሆነ መንገድ በወንዞች፣ በድልድዮች፣ በመንገድ ዳርቻና ክፍት ቦታዎች ላይ ቆሻሻ ተጥሎ ስለሚገኝ የደንብ ማስከበር አገልግሎት የፅዳት ደንቡን በትክክል አላስፈፀመም
ስስፌስታሎች (ውፍረታቸው ከ0.03ሚሊሜትር በታች የሆኑ) በየቦታው መዘረክረክና የከተማዋን ጽዳት ማጓደል፤	ስስ ፌስታሎች እንዳይመረጡ ወደ ሀገርም እንዳይገባ ለማድረግ ስልጣን ለሌላ አካል መስጠቱ፤	አካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን አዋጁን በትክክል ያስከብራል ተብሎ መታሰቡ	ስስ ፌስታሎች በከተማዋ በየቦታው ተዘረክርኮ ስለሚገኝ አካባቢ ጥበቃ ባለስልጣን ስራው ይመለከተዋል ተብሎ መታሰቡ
ደረቅ ቆሻሻን በወቅቱ አለመሰብሰብ፤ አለማንጓዝና ቆሻሻ በየቦታው ተዘረክርኮ መገኘቱ	<ul style="list-style-type: none"> • የደረቅ ቆሻሻ ስራ በመንግስት ብቻ የሚሰራው የሚል አስተሳሰብ መኖሩ 	<ul style="list-style-type: none"> • ጥቃቅንና አነስተኛ ማህበራት የማሰባሰብና የማንጓዝ ስራውን እኛና መንግስት ብቻ እንወጣዋለን ብሎ ማሰብ፤ • ስራው በሌሎች አካላት ቢከናወን ውጤታማ አይሆንም ብሎ ማሰብ 	<ul style="list-style-type: none"> • ስራው በግል ባለሀብቶችና በሌሎች አካላት ተሳትፎ ቢከናወን የተሻለ ውጤት ያመጣል፤ • በመንግስት ብቻ ቆሻሻን ለማጽዳት መሞከሩ አሁን ያለውን የጽዳት መጓደል ችግር አልፏልም፤

3.5. አዲሱን የስራ ሂደት ለመቅረጽ ቡድኑ የተጠቀመባቸው የመሰረታዊ የስራ ሂደት መርሆዎች፤

በደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ኤጀንሲ ያሉ የስራ ሂደቶች/ዳይሬክቶሬቶች ከዚህ በፊት ሲደራጁ የመሰረታዊ አሰራር ሂደትን ተከትለው የተዋቀሩ ባለመሆኑ የተነሳ የመልሶ ማደራጀት ሥራ በተበጣጠሰ መልኩ ሲከናወን የቆየ በመሆኑ አደረጃጀቱን ወደ ስራ ሂደት መርህ ለመቀየር የእያንዳንዱ አደረጃጀት ቀረጻመሰረታዊ የሆኑ የቢ.ፒ.አር መርሆዎችን የሚከተል መሆን ይገባል፡፡

ስለሆነም ስራ ሂደቱን የማደራጀት ሂደቱ የተጀመረው በቢ.ፒ.አር ሰነዱ የተጠቀሱትን የትኩረት መስኮች በምሰሶነት በመያዝ ሲሆን በመልሶ ማደራጀቱ የትኛው የስራ ሂደት ከየትኛው ሂደት ጋር ቢቀናጅ ወይም ቢነጠል የተሸለ ውጤት ይኖረዋል ብሎ ለመመዘን ቡድኑ የተጠቀመባቸው መመዘኛዎች፡-

- ተበታትነው የነበሩ አገልግሎቶች/ተግባራትን ወደ አንድ ማሰባሰብ
- የተግባራቱን የስራ ፍሰትና ተመጋጋቢነት መውሰድ
- የተግባርቅርርብና የሃብት አጠቃቀም ማየት
- እሴት የማይጨምሩ ተግባራትን ማስወገድ
- ስራዎችን በውጤት ዙሪያ ማደራጀት
- የዓላማተዘምዶ በማየት

3.6. መነሻ አማራጭ ሃሳቦችን ማፍለቅና ስምምነት የተደረሰባቸው የጋራ ሀሰቦች

3.6.1. መነሻ አማራጭ አዳዲስ ሃሳቦችን ማፍለቅ

4. አዳዲስ ሐሳቦችን ማመንጨት የአዲሱን ዓለም የሥራ ሂደት ለመቅረፅ የሚያበረክተው አስተዋፅኦ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ሲሆን ለዚህም የቡድኑ አባላት ከሥራ ሂደቱ የሚጠበቁ የግብ ስኬቶችን፣ በጥረት የሚደረሱ ግቦችን፣ ችግሮችን፣ ህጎች፣ ታላቢዎችን መስበር፣ መሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ መርሆዎችን እና የመረጃ ቴክኖሎጂ መሠረት በማድረግ ቀጥሎ የተዘረዘሩት አዳዲስ ሐሳቦች እንደወረዱ እንደሚከተለው ቀርበዋል፡፡ አዳዲስ ሐሳቦችን ማመንጨት የአዲሱን ዓለም የሥራ ሂደት ለመቅረፅ የሚያበረክተው አስተዋፅኦ ከፍተኛ ግምት የሚሰጠው ሲሆን ለዚህም የቡድኑ አባላት ከሥራ ሂደቱ የሚጠበቁ የግብ ስኬቶችን፣ በጥረት የሚደረሱ ግቦችን፣ ችግሮችን፣ ህጎች፣ ታላቢዎችን

መስበር፤ መሰረታዊ የስራ ሂደት ለውጥ መርሆዎችን እና የመረጃ ቴክኖሎጂ መሠረት በማድረግ ቀጥሎ የተዘረዘሩት አዳዲስ ሐሳቦች እንደወረዱ እንደሚከተለው ቀርቦታል፡፡

ከአደረጃጀት አንጻር

- በየደረጃው ተመሳሳይነት ያላቸው ክፍሎችን በተጠናከረ መልኩ ወደ አንድ ማምጣት፤
- በዘርፉ የሚገኙ አገልግሎት ሰጭ ሂደቶች በቴክኖሎጂ የታገዘ አገልግሎት እንዲሰጡ አሰራር መፍጠር፤
- በወረዳ ደረጃ መሰጠት የሚገባቸው የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎቶች ከክፍለከተማ ወደ ወረዳ እንዲወርዱ፤ በተመሳሳይ መልኩ ከከተማ ወደ ክፍለ ከተማ መውረድ ያለባቸው እንዲወርዱ ማድረግ
- የመዋቅር ስፋት እና የሰው ሀይል ድልድል የክፍለ ከተሞችን የስራ ስፋት እና የተገልጋይ ብዛትን ታሳቢ ባደረገ መልኩ እንዲደራጁ ይደረጋል በተመሳሳይ መልኩ ወደ ወረዳ የሚወርዱ ይህንን መርህ ተክትለው እንዲሆን ማድረግ፤
- ያልተማከለ አደረጃጀት (decentralization) መፍጠር፤
- አሀዳዊ አደረጃጀት (unitary system) መፍጠር፤
- የዋና የስራሂደት፣ የንዑስ የሰራ ሂደት የቡድን አደረጃጀት እና ስያሜ ግልጽ እና ቀጥተኛ የሚሰሩትን ስራ መሰረት ያደረገ ማድረግ፤
- በማዕከል የዋና ስራ አስኪያጅ፣ የምክትል ስራ አስኪያጅ፣ የዳይሬክቶሬት፣ የቡድንና የባለሙያ አደረጃጀትና ስያሜ ግልጽ እና ቀጥተኛ የሚሰሩትን ስራ መሰረት ያደረገ አደረጃጀት መፍጠር፤
- በክፍለ ከተማና በወረዳ የጽ/ቤት ኃላፊ፣ የዳይሬክቶሬት፣ የቡድንና የባለሙያ አደረጃጀትና ስያሜ ግልጽ እና ቀጥተኛ የሚሰሩትን ስራ መሰረት ያደረገ ማድረግ፤
- ለአሰራር እና ለአገልግሎት አሰጣጥ ማነቆ የሆኑ የህግ መዓቀፎች ተለይተው እንዲተገብሩ ማድረግ፤
- በዘመናዊ የስራ መሳሪያ እና ግብዓት እንዲደራጁ ማድረግ፤
- በተቋሙ ያሉ የአመራር መደቦች የሹመት ወይም ሜሪት ተብለው በግልጽ ተለይቶ ማስቀመጥ፤
- የስራ መደቦች እና ተፈላጊ ችሎታ በአግባቡ ተጠንቶ እንዲቀመጥ ማድረግ፤
- ለተመሳሳይ የስራ ክፍል/መደብ ተመሳሳይ ደረጃ እንዲኖራቸው ማድረግ፤
- ከተማዋን በ4 ወይም 5 ዞን ለፅዳቱ ሥራ ሲባል ከፍሎ መሰራት

- የፅዳት ተሽከርካሪዎች የሚጠገኑበት መለስተኛ ጋራሻ ወይም ወርክሮና እንዲኖርና በየሙያው ሊጠግን የሚችል የሰው ኃይል ማደራጀት መኪኖች የሚያድሩበት ፓርኪንግ ሴንተር በ5 ቦታዎች ላይ ማዘጋጀት፤ ለመጠባበቂያ የሚሆን የነዳጅ ዲፖ መገንባት፤ ከግል ጋራሻ ጋር ውል መግባት፤ ሲበላሹ በቆሙበት ድረስ በመሄድ የሚጠገኑበትን አሠራር መዘርጋት፤
- አሁን ያሉትን ጥቃቅንና አነስተኛ የፅዳት ድርጅቶች ወደ Union እንዲቀየሩና የመንግስት ሠራተኛውም ራሱ Union ፈጥሮ ሥራውን ወስዶ እንዲሠራ ማስቻል፤
- የመንገድ ጽዳት፣ የመሰብሰብ የማንገዝና ማስወገድ አገልግሎቶችን ሙሉ በሙሉ በግል ሴክተሩ እንዲመሩ አድርጎ መንግስት የክትትልና ቁጥጥር ስራውን ብቻ እንዲሰራ ማድረግ፤
- ተቋሙ (ኤጄንሲው) የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት ሰጪ በመሆኑ የስራ መደቡ ደረጃ አሰጣጥ ስራተኛ ያለበትን ቀጥተኛ የጤና መታወክ፣ የአደጋ ተጋላጭነትና የሳይኮሎጂ ችግር መሰረት ያደረገ ማድረግ፤
- አሁን ያለው የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰባሰብ ሂደት በውሃ ቢልና በሶስተኛ ወገን መሆኑ ቀርቶ በራሱ በኤጄንሲው የሚሰበሰብና ክፍያውም ሰው በሚመነጨው የቆሻሻ መጠን ልክ እንዲሆን ማድረግ፤

ቆሻሻን ማሰባሰብና ማንገዝ፤

- በከተማዋ ውስጥ የቱ የቱ ቦታ በየቀኑ፣ የቱ ቦታ በ2 ቀንና በ3 ቀን እርቀት (Interval) መጽዳት እንደለበት መለየት፤
- የደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብና አወጋገድ አገልግሎት መስጫ ሰዓቱን ከሰዓት በኋላና ሌሊት ማድረግ ለአስቸኳይ ጊዜ ብቻ ቀን መስራት፤ (ሰው ጠዋት ሲነሳ ንፁህ ከተማ ማየት እንዲችል)
- የፈረቃ (ሽፍት) ስራ መስራት፤ የሚመነጨውን ቆሻሻ በሙሉ በፕሮግራም ለማንሳት የሥራ ፈረቃውን /ሽፍቱን/ ለህብረተሰቡ ማሳወቅ፤
- በሞተር የሚገቡት ጋሪዎችን በማዘጋጀት ለትራንስፖርት በማይመቹ መንደሮች/አካባቢዎች ለጥቅቅንና አነስተኛ የጽዳት ድርጅቶች እንዲጠቀሙ ማድረግ፤ የሚሰበሰቡትን በእነሱ እንዲያጓጓዙና ወደ ቅብብሎሽ ጣቢያ እንዲያመጡ፤
- ህብረተሰቡ፣ ባለደርሻ አካለት፣ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ተቋማት/ድርጅቶች በእውቀታቸው፣ በሀብታቸውና በጉልበታቸው በጽዳት ስራው የሚሳትፍ አሰራር መፈፍጠር፤
- የሽርክና ጽዳት ማህበራትና የግል ጽድት ድርጅቶችን የሚደግፍ፣ የሚገመግም፣ የሚቆጣጠርና ችግሮችን በቅርበት የሚፈታ አሰራር መዘርጋት፤
- የመንገዱን ደረጃና አይነት፣ እርዝመትና ስፋት፣ አቀማመጥ መሰረት ያደረገ የመንገድ ጽዳትና ቁጥጥር አሰራር መዘርጋት፤
- የፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂን ተግባራዊ ማድረግ የሚያስችል አሰራር መተግበር፤

- ጊዜያዊ ደረቅ ቆሻሻ ማቆያ ጣቢያዎች ውጤታማ በሆነ መልኩ አገልግሎት እንዲሰጡ የሚያስችል አሰራር መፍጠር፤
- የቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችንና የመንገድ ማጽጃ ማሽነሪዎችን ውጤታማ በሆነ መልኩ ለመጠቀም የስምሪት አሰጣጥና የቅድመ ብልሽት መከላከል አሰራር እንዲኖር ማድረግ፤
- ከህብረተሰቡ ለአገልግሎት የሚሰበሰበውንና አገልግሎት ለሚሰጡ አካላት የሚከፈለውን ክፍያ የሚከታተልና የሚያስተባብር እንዲሁም አዳዲስ የገቢ ምንጮችን የሚያፈላልግና የሚያሰፋ አካል መደራጀት ፤

ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ፤

- ፋብሪካዎች የሚያመርቱትን ምርት ቆሻሻን ሊያበዛ የሚችል ወይም ለእነሱ ትርፍ ሲባል ብቻ ደረጃውን ያልጠበቀ እንዳያመርቱ ቁጥጥር እንዲደረግ፤
- ማናቸውም በእንስሳትም ሆነ በተሽከርካሪ የሚጓዙ ብናኝ ያላቸው ጭነቶች ጭድና ገለባ ሽራ ወይም መረብ ሳይሸፍኑ እንዳይጓዙ፤
- ከተማን የሚያቆሽሹ የእንስሳት ዝውውርና ሽያጭ የራሱ ቦታ እንዲኖረው እንዲሁም እንስሳት ሲጓዙ በተሽከርካሪ እንዲሆን በእንስሳት መሸጫ በረት እንዲሸጡ ቢደረግ ከተማ አይቆሽሽም፤
- ማናቸውንም ቆሻሻ አመንጨ ተቋማትንና መ/ቤቶች ስለአወጋገዳቸው ቁጥጥር የሚያደርግ ቡድን ማቋቋም፤
- አንድን ህገወጥ የሆነ ቆሻሻ የሚጥል ሰው ወይም ሜዳ ላይ የሚፀዳዳ ሰው public board ላይ expose ማድረግ ሁለተኛ ጥፋቱን እንዳይፈፅም በማድረግ ህጉን ማስከበር፤
- ሌሊት ላይ የሚሠሩና ህገወጥ ቆሻሻ አጣጣልን የሚከታተሉ ሠራተኞች ማሠማራት፤
- ለስራው ቁጥጥርና ክትትል የሚያስፈልጉ ሞተርሳይክሎች፣ ባጃጅ፣ ተሽከርካሪዎች ማሟላት፤
- ደንብ፣ መመሪያ፣ የቁጥጥርና ክትትል ማኑዋሎችን በማዘጋጀት የፅዳት ሥራ ላይ የተሠማሩ ማናቸውም ተቋማት ድርጅቶችን ማሠማራት፤
- የግል የፅዳት ድርጅቶችና ወደዚህ ሥራ የሚገቡ ባለሀብቶች የSanitary ባለሙያ እንዲኖራቸው ማድረግ፤
- ሁሉም ድርጅቶች የራሳቸው ቆሻሻ ማጠራቀሚያ እንዲኖራቸው ማድረግ፤ ለምሳሌ ለአውቶቢስ ቴኬት አውቶቡስ ውስጥ እንዲኖር፤ ገበያ ቦታዎች እና አውቶብስ ተራዎችም ቆሻሻቸውን ሊያጠራቅሙ የሚችሉበት ዕቃ እንዲኖራቸው ማስገደድ፤
- ህገወጥ ቆሻሻ በሚጥሉ ነዋሪዎች አካባቢ ለአካባቢ ንፅህና ሲባል የውሃና የመብራት አገልግሎት ተጠቃሚ እንዳይሆኑ ማቋረጥ፤
- እንደሌሎች የሙያ አይነቶች በቆሻሻ አሰባሰብ ላይ የሚሠማሩ የሠለጠኑና የተደራጁ እንዲሆኑ ቢሆን፤

- አሠራሩ በGIS በመታገዝ ምኑ ጋር ቆሻሻ መነሳት እንዳለበት፣ ሹፌሩ በስንት ሰዓት የት መድረስ እንዳለበትና ተቆጣጣሪዎቹ የት እንዳሉ በሚታወቅበት ሁኔታ መሥራት፤
- አምራች ፋብሪካዎች የዕቃ መጠቅለያ ዕቃዎችን durable ባልሆነ ማሽኒያና መጠቅለያ እንዳይጠቀሙ በማድረግ ብዙ ቆሻሻ እንዳይወጣ መከላከል ይቻላል፤
- ተጣጣፊ የሆኑ ከአቡጅዲና ከቃጫ የተሠሩ የዕቃ መያዣዎችን በአገር ውስጥ በማሰራትና በማሰራጨት የፌስታልን ብክለት መቀነስና የማይበሰብሱ ነፕላስቲክ ነክ የሆኑ ነገሮችን መተካት፤
- በፅዳት ሥራ ላይ ለሚሠሩ ሁሉ የግልም ሆነ የመንግስት ድርጅቶች occupational Health and safety ሲያሟሉ ብቻ እንዲሠሩ ማድረግ፤
- የፅዳት ተሽከርካሪዎችም ሆኑ ከተማ ውስጥ ጽዳት የሌላቸው መኪኖች ንፅፅናቸውን እንዲጠብቁ ከትራፊክ ፓሊስ ጋር በጋራ ተቀናጅቶ መስራት፤
- አነስተኛ ጥቃቅን የጽዳት ድርጅቶች የየዕለት ነፕሮግራማቸውን ለሥራ ሂደቱ ያሳውቃሉ መረጃው ይያያዛል፤
- የተለያዩ ዘዴዎችን በመጠቀም ጥቃቅን የፅዳት ድርጅቶች ቆሻሻ ከቤት ለቤት በሚሰበሰቡበት ወቅት ለያይተው እንዲቀበሉና በገንዳ (Secondary Storage) ላይ ለያይተው እንዲያቀርቡ፤
- ከትራፊክ ዕ/ቤት ጋር በመነጋገር የተለያዩ ተሽከርካሪዎችን በመያዝ የሚጥሉትን ማንኛውንም የሙዝ ልጣጭ፣ የጫት ገረባን፣ የማሽኒያ ዕቃዎችን እያሸረከሩ በሚጥሉበት ጊዜ እርምጃ እንዲወስድባቸው ማድረግ
- መንገድ ዳር ላሉ የንግድ ድርጅቶች በተለይ ቅጠላቅጠልና ፍራፍሬ ነክ የተለየ ቢን (bin) እንዲጠቀሙ ወይም ደግሞ ቀጥታ ከቀልዝ አምራች ጋር እንዲገናኙ/ማስተሳሰር፤
- የአካባቢን ውበት ሊቀንሱ የሚችሉ ማንኛውም ለግንባታ የሚውሉና የማይውሉ ቁሳቁሶች መሬት ላይ የሚራገፉ ሁሉ በአጭር ጊዜ ለተፈለገው አገልግሎት እንዲውሉ ሆኖ ከተወሰነ ቀን (ገደባቸው) ካለፈ መ/ቤቱ አንስቶ ያወጣውን ወጭ ከነቅጣቱ ማስካፈል አለበት፤
- በኮንትራት የመንገድ ላይ የፓርኪንግ አገልግሎት የሚሰጡ ድርጅቶች የሚወሰዱትን ቦታ ዕዳቱን ለማስጠበቅ ኃላፊነት መውሰድ አለባቸው

4.1.1. በውይይት የዳበሩና ስምምነት የተደረሰባቸው የጋራ ሃሳቦች

ተጠያቂነት ያለው (unitary system) ግልጽ አደረጃጀት በመፍጠር አገልግሎቱን ቀልጣፋና እርካታ የሚያመጣ ማድረግ ይቻላል፤

- በስራ ግንኙነት ማዕከል ክ/ከተማን፣ ክ/ከተማ ወረዳን የሚጠይቅበት አሰራር (unitary system) በመዘርጋት፤
- በየደረጃው ተመሳሳይነት ያላቸው ክፍሎችን በተጠናከረ መልኩ ወደ አንድ በማምጣት

- በዘርፉ የሚገኙ አገልግሎት ሰጭ ሂደቶች በቴክኖሎጂ የታገዘ አገልግሎት እንዲሰጡ በማድረግ፤
- በወረዳ ደረጃ መሰጠት የሚገባቸው የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎቶች ከክፍለከተማ ወደ ወረዳ እንዲወርዱ፤ በተመሳሳይ መልኩ ከከተማ ወደ ክፍለ ከተማ መውረድ ያለባቸው እንዲወርዱ በማድረግ፤
- የመዋቅር ስፋት እና የሰው ሀይል ድልድል የክፍለ ከተሞችን የስራ ስፋት እና የተገልጋይ ብዛትን ታሳቢ ባደረገ መልኩ እንዲደራጁ እና በተማሳሳይ መልኩ ወደ ወረዳ የሚወርዱ ይህንን መርህ ተክትለው እንዲሆን በማድረግ፤
- በማዕከል የዋና ስራ አስኪያጅ፣ የምክትል ስራ አስኪያጅ፣ የዳይሬክቶሬት፣ የቡድንና የባለሙያ አደረጃጀትና ስያሜ ግልጽ እና ቀጥተኛ የሚሰሩትን ስራ መሰረት ያደረገ እንዲሆን በማድረግ፤
- በክፍለ ከተማና በወረዳ የጽ/ቤት ኃላፊ፣ የዳይሬክቶሬት፣ የቡድንና የባለሙያ አደረጃጀትና ስያሜ ግልጽ እና ቀጥተኛ የሚሰሩትን ስራ መሰረት ያደረገ እንዲሆን በማድረግ፤
- ለአሰራር እና ለአገልግሎት አሰጣጥ ማነቆ የሆኑ የህግ መዓቀፎች ተለይተው እንዲተገብሩ በማድረግ፤
- የስራ መደቦች እና ተፈላጊ ችሎታ በአግባቡ ተጠንቶ እንዲቀመጥ በማድረግ፤
- ለተመሳሳይ የስራ ክፍል/መደብ ተመሳሳይ ደረጃ እንዲኖራቸው በማድረግ፤
- የፅዳት ተሽከርካሪዎች የሚጠገኑበት መለስተኛ ጋራሻ ወይም ወርክሾኝ እንዲኖርና በየሙያው ሊጠገን የሚችል የሰው ኃይል ማደራጀት መኪኖች የሚያድሩበት ፓርኪንግ ሴንተር በ5 ቦታዎች ላይ ማዘጋጀት፣ ለመጠባበቂያ የሚሆን የነዳጅ ዲፖ መገንባት፣ ከግል ጋራሻ ጋር ውል መግባት፣ ሲበላሹ በቆሙበት ድረስ በመሄድ የሚጠገኑበትን አሠራር መዘርጋት፤
- የመንገድ ጽዳት፣ የመሰብሰብ የማንጓዝና ማስወገድ አገልግሎቶችን ሙሉ በሙሉ በግል ሴክተሩ እንዲመሩ አድርጎ መንግስት የክትትልና ቁጥጥር ስራውን ብቻ እንዲሰራ በማድረግ፤

ፈጣንና ቀልጣፋ ጥራት ያለው የደረቅ ቆሻሻ የአሰባሰብ ሥርዓት በመዘርጋት በከተማ የሚፈጠረውን ደረቅ ቆሻሻ የጤናና የአካባቢ ብክለት ሳያስከትል በወቅቱ መሰብሰብ ይቻላል

- የፈረቃ አሠራር ሥርዓትን በመዘርጋት
- የተለያዩ መጠንና ክዳን ያላቸው የቆሻሻ ማጠራቀሚያ ገንዳዎች ለተገልጋዩ ቅርበት ባለው ቦታ በማስቀመጥ፤
- የመቀበያ ጣቢያዎችን (reception centers) በማዘጋጀትና ቆሻሻን በመቀበል፤

- ከተማ አቀፍ የደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብ ነገሮችም በማውጣትና ሕበረተሰቡ እንዲያውቀው በማድረግ፤
- አዲስ በሚሰሩ ትላልቅ ህንፃዎችና አፖርትመንቶች በሚገነቡበት ወቅት ቆሻሻን ከላይ የሚለቁበትና የሚያጠራቅሙበት (chute) ሥርዓት እንዲዘረጋ በማድረግ፤
- የመንገድ ጽዳትና የደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብ በአመቺ የስራ ሰዓት እንዲከናወን በማድረግ፤
- የመንገዱን ደረጃና አይነት፣ እርዝመትና ስፋት፣ አቀማመጥ መሰረት ያደረገ የመንገድ ጽዳት አሰራር በመፍጠር፤
- ከቤት ለቤት ደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብ ሥርዓት ባለው መንገድ በተደራጁ የግል የጽዳት ድርጅቶች ሙሉ ለሙሉ እንዲሸፈን በማድረግ፤
- የሽርክና ጽዳት ማህበራትና የግል ጽድት ድርጅቶችን የሚደግፍ፣ የሚገመግም፣ የሚቆጣጠርና ችግሮችን በቅርበት የሚፈታ አሰራር በመፍጠር፤
- የፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂን ተግባራዊ በማድረግ፤

መንግስት ብቻ ሲሰራው የነበረው የጽዳት አገልግሎት ሥራ የተለያዩ አካላትን በማሳተፍ የበለጠ ውጤት ማምጣት ይቻላል

- የግል ሴክተሮችና ማህበራት በደረቅ ቆሻሻ ማሰባሰብ እና ማንገዝ ላይ መሳተፍ እንዲችሉ በማበረታትና ምቹ ሁኔታ በመፍጠር ወደ ሥራው ማስገባት፤
- በመንገድ ዳርቻና በምስሶ ላይ የሚንጠለጠሉ (Dust bins) በማሠራጨት፤
- ሕብረተሰቡ ሕገ-ወጥ አወጋገድን እንዲከላከልና በከተማ አቀፍ የጽዳት ዘመቻ ሥራዎች ላይ ዋነኛ ተሳታፊ እንዲሆን በማድረግ፤
- ህብረተሰቡ፣ ባለደርሻ አካላት፣ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ተቋማት/ድርጅቶች በእውቀታቸው፣ በሀብታቸውና በጉልበታቸው በጽዳት ስራው በማሳተፍ፤

ተከታታይነት ያለው የክትትልና ቁጥጥር ሥርዓት ሀመዘርጋት የከተማዋን ጽዳት

ማስጠበቅ፡፡

- የአምራች ፋብሪካዎች የዕቃ መጠቅለያ ዕቃዎችን ዘላቂ ጥቅም ለሚሰጡ (Durable) እንዲጠቀሙ ለማድረግ እና ቆሻሻ ሊያበዙ የሚችሉ ምርቶችን እንዲቀንሱ ለማበረታታት ይህ ሆኖ ሳይገኝ በምርቶቹ ላይ ቆሻሻው ለተሰበሰበት፣ ለተጓጓዘበትና ለተወገደበት ክፍያ እንዲከፍሉ በማድረግ (extended producer responsibility)፤
- ምርቶቹ በገበያ ላይ ያላቸውን ተቀባይነት እንዲያጡ በማድረግ፤
- በኮንትራት የፓርኪንግ አገልግሎት የሚሰጡ ድርጅቶች የሚወስዱትን ቦታ ጽዳቱን ለማስጠበቅ ኃላፊነት እንዲወስዱ በማድረግ፤

- መንገድ ዳር ላሉ የንግድ ድርጅቶች (ቅጠላ ቅጠል፣ ፍራፍሬ ነክ ወዘተ...) መለስተኛ ገንዳ እንዲጠቀሙና እንዲሸጥ በማድረግ፤
- የቆሻሻ አያያዝና አሰባሰብ በወጡ ማንዎሎች ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ፤
- የግል የጽዳት ድርጅቶችና ወደዚህ ሥራ የሚገቡ ባለሀብቶች የሳኒተሪ (የደረቅ ቆሻሻ አሰባሰብ) የስልጠና ባለሙያ እንዲኖራቸው ማድረግ፤
- አነስተኛና ጥቃቅን የጽዳት ድርጅቶች ዓመታዊ የሥራ ፕሮግራማቸውን እንዲያሳውቁ በማድረግ፤

4.2. አዲሱ የስራ ሂደት መጠሪያ፣ የስራሂደቱ መገለጫ፣ የስራ ሂደቱ መነሻና መድረሻ

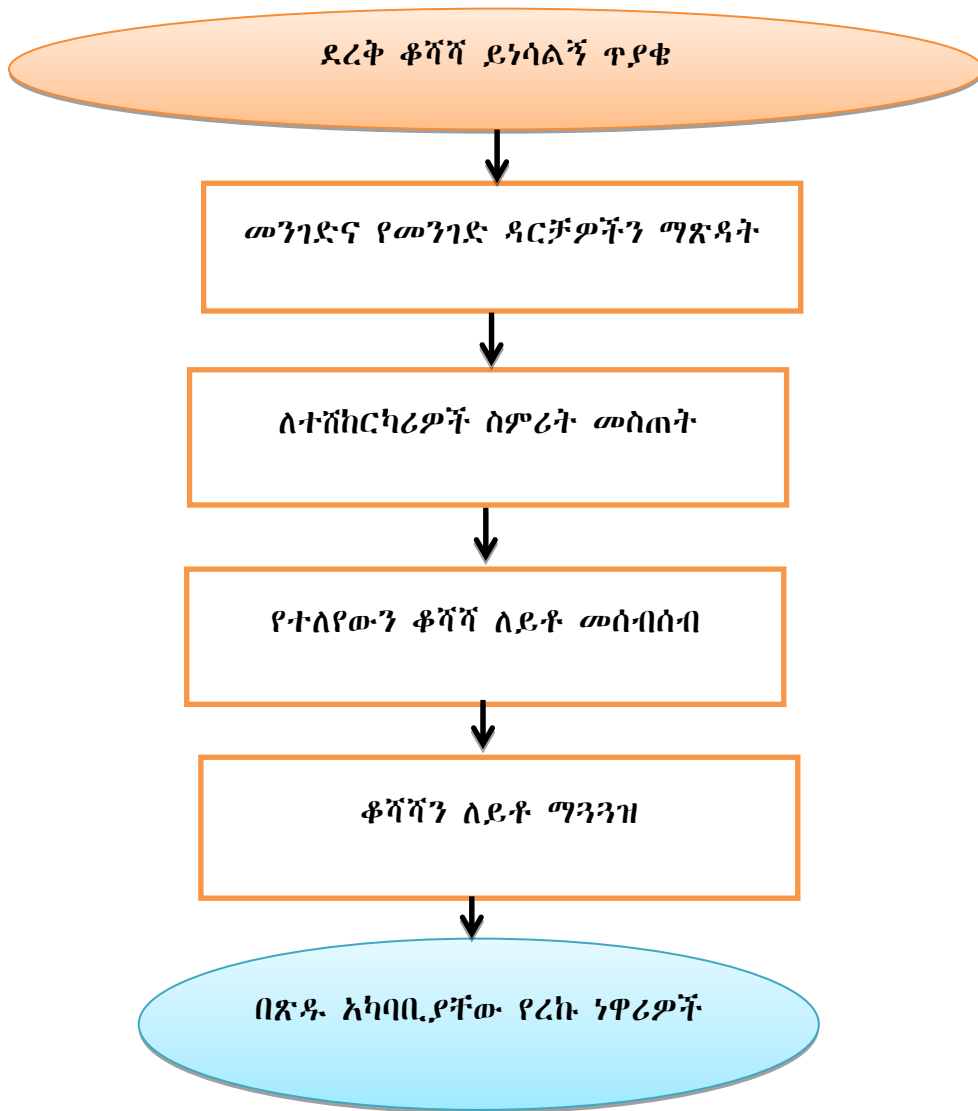
የስራ ሂደቱ መጠሪያ	የስራ ሂደቱ መገለጫ	የስራ ሂደቱ መነሻ	የስራ ሂደቱ መድረሻ
ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት ማስተባበር ዳይሬክቶሬት	ቀልጣፋ ደረቅ ቆሻሻ የመሰብሰብና የማንገዝ አገልግሎት በመስጠት የህብረተሰቡን እርካታ ማረጋገጥ	የደረቅ ቆሻሻ ይነሳልኝ ጥያቄ	በጽዱ አካባቢያቸው የረኩ ነዋሪዎች

4.3. የአዲሱ የስራ ሂደት ዋና ዋና ተግባራት

ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት ማስተባበር ዳይሬክቶሬት (solid waste service delivery directorate)

- መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት
- ቆሻሻን ለይቶ መሰብሰብ
- የፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂን መተግበር፤
- ለቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሸነፊዎች ስምሪት መስጠት፤
- ቆሻሻን ለይቶ ማንገዝ

4.4. የስራ ሂደቱ የላቀ ስዕላዊ መግለጫ /High Level Map/ ማስቀመጥ፡

4.5. የነባሩና የአዲሱ የስራ ሂደት ንጽጽር

ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት ማስተባበር ዳይሬክቶሬት (solid waste service delivery directorate)

ተ.ቁ	ዋና ዋና ተግባራት/አገልግሎቶች	ነባሩ የስራ ሂደት	አድሱ የስራ ሂደት
1	ቆሻሻን መሰብሰብ	የቤት ለቤት መሰብሰብ አገልግሎት በሰምንት 2 ጊዜ ቢሆንም ሲሰጥ የነበረው ከ2 በታችና የህብረተሰቡን ጥያቄ ያልመለሰ ስራ ነበር።	የቤት ለቤት መሰብሰብ አገልግሎት በሰምንት 3 ጊዜ በዝቅተኛ ወጪ እንዲሰጠው ይደረጋል።
2	ቆሻሻን ማጓጓዝ	ቆሻሻ በ24 ሰዓት ውስጥ ስለማይነሳ በየቦታው የመዝረክረክና ገንዳዎች ሳይሸፍኑ ቆሻሻ እየበተኑ የማጓጓዝ ሂደት ነበር	ቆሻሻ በ4 ሰዓት ውስጥ በኮምፓክት ወይም በሽፍን ተሸከርካሪ ይጓጓዛል።
3	ፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂን መጠቀም	ተሸከርካሪዎች በፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂ ቁጥጥር ስለማይደረግባቸው ውጤታማ የሆነ የማሰባሰብና የማጓጓዝ ስራ አይሰራም ነበር	ፊሊት ማኔጅመንት ቴክኖሎጂ በመጠቀም ውጤታማ ስራ ይሰራል።

3.13. በተቀረጸው አዲስ የስራ ሂደት የተገኙ ለውጦች ከአራቱ የቢ.ፒ.አር የማዕዘን ድንጋዮች አንጻር

የነበረው ስራ ሂደት ቢ.ፒ.አርን መሰረት ተደረጎ የተደራጀባለመሆኑ የተነሳ የህብረተሰቡን ፍላጎት ማዕከል ያላደረጉና ውጤታማ ባለመሆናቸው በአዲስ መልክ ማደረጃት አስፈላጊ ሆኖ ተገኝቷል። በዚህ መሰረት አዲስ የተቀረፁት/የተደራጁት ስራ ሂደት ከBPR መሠረታዊ መርሆዎች አንፃር እንደሚከተለው ተደራጅተዋል

- መሰረታዊ /Fundamental/የአስተሳሰብ ለውጥ ሊያመጡ የሚችሉ ህብረተሰቡ በደረቅ ቆሻሻ ላይ ያለው አስተሳሰብ አነስተኛ በመሆኑ በግንዛቤ ስራዎች የህብረተሰቡን አስተሳሰብና አመለካከት በመቀየር እና ህብረተሰቡና ባለድረሻ አካላትን በማሳተፍ ዘመናዊ የደረቅ ቆሻሻ አስተዳደር ባህሉ ያደረገ ማህበረሰብ መፍጠር ይቻላል በሚል አስተሳሰብ እንዲቃኝ ተደርጓል።

- **ሥር ነቀል የአደረጃጀት / Radical / ፍሰት የታየበት**
 ከማዕከል እስከ ወረዳ መሰጠት የሚገባቸው አገልግሎቶች በተለያዩ ክፍሎችና አደረጃጀቶች ሲሰጡ የቆዩ ሲሆን ይህን በመፍታትና ስር ነቀል የአደረጃጀት ለውጥ የሚያመጣ በሆነ መልኩ ተግባራትን/አገልግሎቶችን ቀልጣፋና ውጤታማ በሆነ መልክስራዎች በየደረጃው ተላይተው እንዲሰሩ የሚያደርግ ነው
- **እምርታዊ ውጤት ያለው /Dramatic /**
 የነበሩ አደረጃጀቶች በዘፈቀደ ይሰጡ በነበሩ አገልግሎቶችና በዙም ውጤት በማያመጡ ተግባራት ላይ አቅኩረው የነበሩ ሲሆን አዲሱ አደረጃጀት እምርታዊ ውጤትን በማስመዝገብ የህብረተሰቡንና ተገልጋዮችን እርካታ ማሳደግ በሚቻልበት መልኩና የተለጠጡ ግቦችንና ግልፅ የግብ ስኬቶችን በያዙ መሰረታዊ አገልግሎቶችና ተግባራት ላይ ትኩረት አግርጎ እንዲደራጅ ተደርጓል።
- **ሂደትን መሰረት አድረጎ የተደረጃ /Process Based /**
 ተግባራትን መሰረት አድርጎ ተደራጅቶ የነበረውን አደረጃጀት የዳይሬክተሩ የስራ ፍሰት መሰረት ባደረገና ሳይቆራረጥ ውጤት ማስመዝገብ በሚቻልበት መልኩ እንዲደራጅ ተደርጓል። ይህም የተግባራትን ተመጋጋቢነትና ተያያዥነት በማጠናከር የራሱ የሆነ ውጤት እንዲኖረው ያስችላል ።

ክፍል አራት:- አደረጃጀት (organizing and togetherness)

4.1.1. አደረጃጀት አንድ

የዳይሬክቶሬቱ ስም ፤ የደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት (service delivery directorate)

ተ.ቁ	የቡድኑ ስያሜ	ግብዓት	ዋና ዋና ተግባራት/አገልግሎቶች	ውጤት/Output	የግብረኬት/Outcome
1	መሰብሰብና ማጓጓዝ ቡድን ቡድን	ቆሻሻ ይነሳልኝ ጥያቄ	መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት	ቀልጣፋ አገልግሎት	በቀልጣፋ አገልግሎትና በጽዱ አካባቢ የመኖር እርካታ
			ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሸነፊዎች ስምሪት መስጠት፤		
			ቆሻሻን መሰብሰብ		
			ቆሻሻን ማጓጓዝ		
2	ፊልት ማጅመንት ቡድን	በተክኖሎጅ የተደገፍ አገልግሎት ይሰጠኝ	የፊልት ማጅመንት	ቀልጣፋ አገልግሎት ፍትሃዊ የአገልግሎት ክፍያ ይኖራል	

የቡድን ስም:- የማሰባሰብና ማንገዝ ቡድን

ተ.ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ስራው የሚወስደው ጊዜ በሰዓት	የስራው ድግግሞሽ በዓመት/	ስራው በዓመት የሚወስደው ጊዜ በሰዓት	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት			16168 384	1.1 — 1.4፤ 2.1 — 2.3፤ 3.1. — 3.4፤ 4.1. — 4.6.	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፤ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፤ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፤ ነርሲንግ፤ ባዮሎጅ፤ ኬሚስትሪ፤ ማኔጅመንት፤ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፤ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፤ ሶሻል ወርክ፤ ጅኦግራፊ፤ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፤ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፤ ኢኮሎጅ፤ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት	መሰብሰብና ማንገዝ ክትትል ባለሙያ	11
1.1.	በማሽነሪና በሰው ኃይል የሚጸዱ መንገዶችን መለየት	4	10	40				
1.2.	የመንገድ ጽዳት አፈጻጸም መመሪያዎችን ማዘጋጀት	24	1	24				
1.3.	በመንገድ ዳርቻዎች አነስተኛ ቆሻሻ (trash waste) ለማጠራቀም የሚያስፈልጉ ደስትቢኖችን ዓይነትና ብዛት ማወቅና	8	10	80				
1.4.	የመንገድ ጽዳት በስታንዳርዱ መሰረት መከናወኑ ክትትል ማድረግ	2	120	240				
2.	ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና መንገድ ማጽጃ ማሽነሪዎች ስምሪት መስጠት፤			584				
2.1.	የክፍለ ከተሞቹን ስፋትና የቆሻሻ መጠን መሰረት ያደረገ የመንግስት ተሽከርካሪዎችንና ማሽነሪዎችን ፍትሃዊ በሆነ መልኩ ማሰራጨት	8	1	8				
2.2.	ለተሽከርካሪዎችና ማሽነሪዎች ግብዓትና የጥገናና እድሳት አገልግሎት መግለጻቸውን ማረጋገጥ	4	40	160				
2.3.	ጤናማ ስምሪት መኖሩን ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ	8	52	416				
3	ቆሻሻን ለይቶ መሰብሰብ			6464				
3.1.	ለሽርክና ማህበራት የቆሻሻ አሰባሰብ አፈጻጸም መመሪያ መዘጋጀት	16	2	32				
3.2.	መመሪያው እንዲተገበር ክትትል ማድረግ	8	120	960				

3.3.	ጊዜያዊ ማቆያ ጣቢያዎች ለታለመላቸው አላማ እየዋሉ መሆኑንና ቆሻሻ ተለይቶ እየተሰባሰ መሆኑን መከታተል	4	888	3552				
3.4.	ጤናማ የቆሻሻ አሰባሰብ ሂደት መኖሩን መከታተልና መቆጣጠር	8	240	1920				
4	ቆሻሻን ለይቶ ማጓጓዝ			8736				
4.1.	የቆሻሻ ማጓጓዣ ተሽከርካሪዎችን ስታንዳርድ ማዘጋጀት	4	2	16				
4.2	በማሰባሰብና በማጓጓዝ ለሚሰማሩ ባለሀብቶች መስፈርት ማዘጋጀት	8	2	16				
4.3.	መስፈርቱን ላሟሉ ድርጅቶች ፈቃድ መስጠትና ውል መዋዋል፤	2	60	120				
4.4.	የቆሻሻ ማጓጓዝ መስመር (road map) እና ሰዓት በጥናት መወሰን	8	148	1184				
4.5.	ቆሻሻ ተለይቶ ወደ መዳረሻ ማዕከላት (ላንድፊልና ኡደት ማዕከላት እንዲጓጓዝ ክትትል ማድረግ	2	1776	3552				
4.6.	በተቀመጠው ስታንዳርድ መሰረት የማጓጓዝ ሂደቱ መከናወኑን መከታተል	1	3848	3848				

የቡድን ስም:- ፊሊት ማኔጅመንትና ክፍያ መረጋገጥ

ተ.ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ስራው የሚወስደው ጊዜ በሰዓት	የስራው ድግግሞሽ በዓመት/	ስራው በዓመት የሚወስደው ጊዜ በሰዓት	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	የፊሊት ማኔጅመንት			4608.8	1.1 — 1.5	በአይ.ሲ.ቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣	ሲ.ስተም አድሚንስትሬሽን ባለሙያ	3
1.1.	በሁሉም የመንግስት ቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎች ጂ.ፒ.ኤስ ቴክኖሎጂ እንዲገጠምላቸው ማድረግ	2	1	2				
1.2.	ለፊሊት ማኔጅመንት ሲ.ስተም አስፈላጊ የሆኑ ግብዓቶች (ሰርቨር፣ ነዳጅ ሴንሰር፣ ወዘተ) እንዲሟሉ ማድረግ	40	1	40				
1.3.	ፊሊት ማኔጅመንት ሲ.ስተሙ ከላንድፊልና ከኡደት ማዕከላት እንዲገናኝ ማድረግ	24	1	24				
1.4.	የተሽከርካሪዎችን ሁኔታ (ስምሪት፣ እንቅስቃሴ፣ ነዳጅ አጠቃቀም፣ ወዘተ) በሲ.ስተሙ መቆጣጠር	1 ደቂቃ	130704	2178				
1.5.	ስለ ተጓጓዘው ደረቅ ቆሻሻ መጠን ከመጨረሻ መዳረሻ ማዕከላት (ላንድፊልና ኡደት ማዕከላት) በቀጥታ መስመር (on line) መቀበል፣	1 ደቂቃ	130704	2178				
1.6.	መረጃዎችን በዳታቤዝ ማደራጀት	2 ደቂቃ	130704	4356	1.6 — 1.8	በአይ.ሲ.ቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ	ዳታቤዝ አድሚንስትሬሽን ባለሙያ	4
1.7.	የአገልግሎት ክፍያ ጥያቄዎችን ከዳታቤዝ መረጃዎች ጋር በማመሳከር ማረጋገጥ	4 ሰዓት	528	2112				
1.8	ሪፖርቶችን በሀርድ ኮፒና በሶፍት ኮፒ ማቅረብ	8 ሰዓት	12	96				

4.1.2 የአደረጃጀት ማጠቃለያ

በማዕከልደረጃ

ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

ተ.ቁ	የሥራ መደቡ መጠሪያ	ተፈላጊ ችሎታ	የሰው ኃይል ብዛት			ማብራሪያ
			ነባር	አዲስ	ልዩነት	
1.	ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 8/10 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XVII
	ሴክረተሪ 2	ሴክራታሪ ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት (ድፕሎማ፣ 2 ዓመት)	1	1	0	VIII
1.1.	መሰብሰብና ማጓጓዝ ቡድን መሪ	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 7/9 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XVI
1.1.1	መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 4	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 6/8 ዓመት)	2	4	2	ደረጃ XV
1.1.2.	መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 3	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣	1	3	2	ደረጃ XIV

		ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 5/7 ዓመት)				
1.1.3.	መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 2	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርቪንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 4/6 ዓመት)	1	2	1	ደረጃ XIII
1.1.4.	መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 1	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርቪንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ (ማስተር/ድግሪ/ድፕሎማ፣ 3/5/8 ዓመት)	0	2	2	ደረጃ XI
1.2.	ፊሊት ማኔጅመንትና ክፍያ መረጋገጥ ቡድን መሪ	በአይሲቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣ ፊሊት ማኔጅመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 7/9 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XVI
1.1.2.	ሲስተም አዲሚንስትሬሽን ባለሙያ 4	በአይሲቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣ ፊሊት ማኔጅመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 6/8 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XV
1.1.3.	ሲስተም አዲሚንስትሬሽን ባለሙያ 3	በአይሲቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣ ፊሊት ማኔጅመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 5/7 ዓመት)	1	2	1	ደረጃ XIII
1.1.4.	ዳታቤዝ አዲሚንስትሬሽን ባለሙያ 4	በአይሲቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣ ፊሊት ማኔጅመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 6/8 ዓመት)	4	2	-2	ደረጃ XV

1.1.5.	ዳታቤዝ አዲሚንስትሬሽን ባለሙያ 3	በአይ.ሲ.ቲ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ፣ ፊሊት ማኔጅመንት (ማስተር/ድግሪ፣ 5/7 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XIII
ድምር			13	21	7	

4.1.2. አደረጃጀት ሁለት

በክፍለ ከተማ ደረጃ

የዳይሬክቶሬቱ :- ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

ምድብ (category) 1:- ጉለሌ፣ አራዳ፣ ልደታ፣ አዲስ ከተማ፣ ቂርቆስ

በአማካይ በክ/ከተማ የወረዳ ብዛት 10 ተደርጎ የተሰራ

ተ.ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ለስራው የሚወስደው ጊዜ	የስራው ድግግሞሽ	ስራው በዓመት የሚወስደው ጊዜ	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	የመንገድ ጽዳትን፣ የቆሻሻ ማሰባሰብንና ማጓጓዝን ሂደት መከታተል			7640	1.1 -1.5	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣	ደ/ቆ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ	5
1.1.	በሰው ኃይል የሚጸዱ መንገዶችን ደረጃቸውን መለየትና መረጃውን ማደራጀት	40	4	120				
1.2.	በመንገድ ዳርቻዎች አነስተኛ ቆሻሻ (trash waste) ለማጠራቀም የሚያስፈልጉ ደስትቢኖችን	4	120	480				

	ዓይነትና ብዛት መለየትና እንዲገዛ ክትትል ማድረግ					ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት		
1.3	የመንገድ ጽዳት በስታንዳርዱ መሰረት መከናወኑ ክትትል ማድረግ	8	520	4160				
1.4.	በሸርክና ማህበራትና በግል ጽዳት ድርጅቶች የሚሰጠውን የቆሻሻ መሰብሰብ አገልግሎት በስታንዳርዱ መሰረት መሰጠቱን መከታተልና መቆጣጠር	8	240	1920				
1.5	ጊዜያዊ የደረቅ ቆሻሻ ማቆያ ጣቢያዎችን ጽዳትና አሰራር መቆጣጠር	4	240	960				
1.6	ለቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪዎችና ለመንገድ ጽዳት ማሽነሪዎች ስምሪት መስጠት፣ ግብዓት ማሟላቱን መከታተል፣ መኪኖች በወቅቱ ጥገናና እድሳት እንድያገኙ ሂደቱን መከታተል	4	365	1460	1.6	ትራንስፖርት ማኔጅመንት፣ አውቶመካኒክ፣ ማኔጅመንት፣ ንብረት አያያዝ	ስምሪት ኦፊሰር	1
1.7	በማሽነሪ የሚጸዱ መንገዶችን በየቀኑ ማጽዳት	4	1460 365 ቀን በ 4 ማሽን	5840	1.7	4ኛ መንጃ ፈቃድ	የመንገድ ጽዳት ማሽን ሾፊር	4
1.8	የማሽነሪዎችን ደህንነት መጠበቅ፣ ማጽዳት፣ ግሪስ ማድረግና ለሹፊር እገዛ ማድረግ	4	1460 365 ቀን በ 4 ማሽን	5840	1.8	ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የመንገድ ጽዳት ማሽን ረዳጽ ሾፊር	4
2	ደረቅ ቆሻሻ ማንገዝ							
2.1	ቆሻሻን ከጊዜያዊ ማቆያ ጣቢያዎች ወደ መዳረሻ ማዕከላት (ላንድፊል) ማንገዝ	5	4380	21900	3.1	ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና 4ኛ/3ኛ መንጃ ፈቃድ	የቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪ ሹፊር	14
2.2	የደረቅ ቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪዎችን ደህንነት መጠበቅ፣	8	3650	29200	3.2	ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የቆሻሻ ማንሻ ተሸከርካሪ ረዳት ሹፊር	19

	ማጽዳትና ግሪስ ማድረግ							
2.3	ስለተጓጓዣው ደረቅ ቆሻሻ ከላንድፊልና ከኡደት ማዕከላት የሚመጡ መረጃዎችን በመመርመር በየቀኑ ማደራጀት	0.067	29200	1956.4	2.3 — 2.5	አይሲቲ ቴክኖሎጂ፣ ኮምፒውተር ሳይንስ	ዳታቤዝ አዲሚኒስትሬሽን ባለሙያ	3
2.4	በክፍለ ከተማው ላሉ የጽዳት ሽርክና ማህብራት የአገልግሎት ክፍያ መረጃ መደረጃትና ማረጋገጥ	24	72	1728				
2.5	በየቀኑ የሚሰጡ ስምርት መረጃ ከማዕከል ፊልት ማነጀመንት ጋር መገናኘት	0.033	29200	963				

ምድብ (category) 2:- (የካ፣ ቦሌ፣ አቃቂ ቃሊቲ፣ ንፋስ ስልክ ላፍቶ፣ ኮልሬ ቀራኒዮ)

በአማካይ በክ/ከተማ የወረዳ ብዛት 14 ተደርጎ የተሰራ

ተ. ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ለስራው የሚወሰደው ጊዜ	የሰራው ድግግሞሽ	ስራው በዓመት የሚወሰደው ጊዜ	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	የመንገድ ጽዳትን፣ የቆሻሻ ማሰባሰብንና ማጓጓዣን ሂደት መከታተል			11536	1.1 — 1.5	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሂልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሂልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጂ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ከላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጂ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት	ደረቅ ቆሻሻ መሰብሰብና ማጓጓዣ ክትትል ባለሙያ	8
1.1	በሰው ኃይል የሚጸዱ መንገዶችን ደረጃቸውን መለየትና ጽዳታቸውን መከታተል	8	140	1120				
1.2	በመንገድ ዳርቻዎች አነስተኛ ቆሻሻ (trash waste)	4 ሰዓት	140	560				

	ለማጠራቀም የሚያስፈልጉ ደስትቢኖችን ዓይነትና ብዛት መለየትና እንዲገዛ ክትትል ማድረግ							
1.3	የመንገድ ጽዳት በስታንዳርዱ መሰረት መከናወኑ ክትትል ማድረግ	8	728	5824				
1.4	በሽርክና ማህበራትና በግል ጽዳት ድርጅቶች የሚሰጠውን የቆሻሻ መሰብሰብ አገልግሎት በስታንዳርዱ መሰረት መሰጠቱን መከታተልና መቆጣጠር	8	336	2688				
1.5	ጊዜያዊ የደረቅ ቆሻሻ ማቆያ ባቢያዎችን ጽዳትና አሰራር መቆጣጠር	4	336	1344				
1.6	ለቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪዎችና ለመንገድ ጽዳት ማሽነሪዎች ስምሪት መስጠት፣ ግብዓት ማሟላቱን መከታተል፣ መኪኖች በወቅቱ ጥገናና እድሳት እንድያገኙ ሂደቱን መከታተል	4	365	1460	1.6	ትራንስፖርት ማኔጅመንት፣ ንብረት አያያዝ፣ አውቶ መካኒክ፣ ማኔጅመንት፣	ስምሪ ኦፊሰር	1
1.7	በማሽነሪ የሚጸዱ መንገዶችን በየቀኑ ማጽዳት	4	1460 365 ቀን በ 4 ማሽን	5840	1.7	ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና 4ኛ መንጃ ፈቃድ	የመንገድ ጽዳት ማሽን ሹፌር	4
1.8	የማሽነሪዎችን ደህንነት መጠበቅ፣ ማጽዳትና ግሪስ ማድረግ	4	1460 365 ቀን በ 4 ማሽን	5840	1.8	ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የመንገድ ጽዳት ማሽን ረዳት ሹፌር	4
2	ደረቅ ቆሻሻ ማንጓዝ							
2.1	ቆሻሻን ከጊዜያዊ ማቆያ ባቢያዎች ወደ መዳረሻ ማዕከላት (ላንድፊል) ማንጓዝ	7	5840	40880		ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና 4ኛ/3ኛ መንጃ ፈቃድ	የቆሻሻ ማንሻ ተሽከርካሪ ሹፌር	27
2.2	የደረቅ ቆሻሻ ማንሻ	8	5475	43800		ቀለም 8ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የቆሻሻ ማንሻ	29

	ተሸከርካሪዎችን ደህንነት መጠበቅ፣ ማጽዳትና ግሪስ ማድረግ						ተሸከርካሪ ረዳት ሾፌር	
2.3	ስለተጓጓዘው ደረቅ ቆሻሻ ከላንድ ፊልና ከኡደት ማዕከላት የሚመጡ መረጃዎችን በመመርመር በየቀኑ ማደራጀት	0.06 7 ሰዓት	29200	1956.4	2.3 — 2.5	አይሲቲቴክኖሎጂ፣ኮምፒውተርሳይንስ	ዳታቤዝ አዲሚኒስትሬሽንባለ ሙያ	3
2.4	በክፍለ ከተማው ላሉ የጽዳት ሽርክና ማህብራት የአገልግሎት ክፍያ መረጃ መደረጃትና ማረጋገጥ	24	72	1728				
2.5	በየቀኑ የሚሰጡ ስምርት መረጃ ከማዕከል ፊልት ማነጀመንት ጋር መገኘት	0.03 3 ሰዓት	29200	963				

4.1.3. የአደረጃጀት ማጠቃለያ

በክፍለ ከተማ ደረጃ

ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

ምድብ 1፡ (ጉለሌ፣ አራዳ፣ ልደታ፣ አዲስ ከተማ፣ ቂሪቆስ)

ተ.ቁ	የሥራ መደቡ መጠሪያ	ተፈላጊ ችሎታ	የሰው ኃይል ብዛት			ማብራሪያ
			ነባር	አዲስ	ልዩነት	
1	ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 6/8ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XV
1.1	ሴክሬታሪ 2	ሴክሬታሪ ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት (ድፕሎማ፣ 2 ዓመት)	0	1	1	VIII
1.2.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 4	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 5/7	0	1	1	ደረጃ XIV
1.3.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 3	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 4/6 ዓመት)	3	2	-1	ደረጃ XIII

1.4.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 2	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 3/5 ዓመት)	0	1	2	ደረጃ XII
1.5.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 1	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ/ 2/4 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XI
1.6.	ስምሪት አፈሰር	በአውቶ መካኒክ፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት፣ ማኔጅመንት፣ ንብረት አያያዝ(ድግሪ/ድፕሎማ/ሌቪል 4፣ 2/4/6 ዓመት የስራ ልምድ)	1	1	0	ደረጃ XI
1.7.	የመንገድጽዳትማሽንሾፊር	8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና 4ኛ መንጃ ፈቃድ 3 ዓመት የስራ ልምድ	3	4	1	ደረጃ XII
1.8	የመንገድጽዳትማሽንሪዳትሾፊር	8ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀና በረዳትነት 4/3 ዓመት የስራ ልምድ	3	4	1	ደረጃ IX
1.9	የቆሻሻ ማንሻተሽከርካሪሾፊር	8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና ኮምፓከተር ሹፊር 4ኛ መንጃ ፈቃድ ገንዳ ሹፊር 3ኛ መንጃ ፈቃድና 3 ዓመት በሹፊርነት የስራ ልምድ	15	14	-1	ደረጃ XI
1.10	የቆሻሻማንሻተሽከርካሪዳትሾፊር	8ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀና በረዳትነት 4/3 ዓመት የስራ ልምድ	21	19	-2	ደረጃ IX
1.11	ዳታቤዝአድሚንስትሬሽን ባለሙያ 3	በአይሲቲ ቴክኖሎጂ፣ በኮምፒውተር ሳይንስ፣ (ማስተር/ድግሪ 3/5 ዓመት)	2	2	0	ደረጃ XIII
1.12	ዳታቤዝአድሚንስትሬሽን ባለሙያ 2	በአይሲቲ ቴክኖሎጂ፣ በኮምፒውተር ሳይንስ፣ (ማስተር/ድግሪ 2/4 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XII
		ድምር	49	52	+3	

ምድብ 2: (የካ፣ ቦሌ፣ አቃቂ ቃሊቲ፣ ንፋስ ስልክ ላፍቶ፣ ኮልሬ ቀራኒዮ)

ተ.ቁ	የሥራ መደቡ መጠሪያ	ተፈላጊ ችሎታ	የሰው ኃይል ብዛት			ማብራሪያ
			ነባር	አዲስ	ልዩነት	
1	ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 6/8ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XV
1.1	ሴክሬታሪ 2	ሴክሬታሪ ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት (ድፕሎማ፣ 2 ዓመት)	0	1	1	VIII
1.2	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 4	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 5/7ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XIV
1.3	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 3	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 4/6 ዓመት)	3	2	-1	ደረጃ XIII
1.4	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 2	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፣ 3/5 ዓመት)	1	2	1	ደረጃ XII

1.5.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 1	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ 2/4 ዓመት)	0	3	3	ደረጃ XI
1.6	ስምሪት ኦፊሰር	በአውቶ መካኒክ፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት፣ ማኔጅመንት፣ ንብረት አያያዝ(ድግሪ/ድፕሎማ/ሌቪል 4፣ 2/4/6 ዓመት የስራ ልምድ)	1	1		ደረጃ XI
1.7.	የመንገድጽዳት ማሸንጎሪ ር	8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና 4ኛ መንጃ ፈቃድ 3 ዓመት የስራ ልምድ	3	4	1	ደረጃ XII
1.8	የመንገድጽዳት ማሸንጎሪ ር	8ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀና በረዳትነት 4/3 ዓመት የስራ ልምድ	3	4	1	ደረጃ IX
1.9.	የቆሻሻ ማንሻተሽከርካሪ ር	8ኛ ክፍል ያጠናቀቀና ኮምፓዩተር ሹፊር 4ኛ መንጃ ፈቃድ ገንዳ ሹፊር 3ኛ መንጃ ፈቃድና 3 ዓመት በሹፊርነት የስራ ልምድ	30	27	-3	ደረጃ XI
1.10.	የቆሻሻ ማንሻተሽከርካሪ ር	8ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀና በረዳትነት 4/3 ዓመት የስራ ልምድ	37	29	-8	ደረጃ IX
1.11	ዳታ ቤዝ ባለሙያ 3	በአይ.ሲ.ቲ ቴክኖሎጂ፣ በኮምፒውተር ሳይንስ፣ (ማስተር/ድግሪ 3/5 ዓመት)	2	2	0	ደረጃ XIII
1.12	ዳታ ቤዝ ባለሙያ 2	በአይ.ሲ.ቲ ቴክኖሎጂ፣ በኮምፒውተር ሳይንስ፣ (ማስተር/ድግሪ 2/4 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XII
		ድምር	81	78	-3	

4.1.2. አደረጃጀት ሁለት

በወረዳ ደረጃ

የዳይሬክቶሬቱ :- ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

ምድብ (category) 1:- (ጉለሌ፣ አራዳ፣ ልደታ፣ አዲስ ከተማ፣ ቂርቆስ) የሚገኙ ወረዳዎች

ተ.ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ለስራው የሚወስደው ጊዜ	የስራው ድግግሞሽ	ስራው በዓመት የሚወስደው ጊዜ	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት							
1.1.	በሰው ኃይል የሚጸዱ መንገድችን ደረጃቸውን መለየትና ጽዳታቸውን መከታተል	4	365	1460	1.1 — 1.3	ድጥሎማ በማንኛውም ትምህርት፣ 12ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የመንገድ ጥርጊያ ቁጥጥር ሰራተኛ	3
1.2.	ለመንገድ ጥርጊያ ሰራተኞች ግብዓት መሟላቱንና መጠቀማቸውን ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ	4	365	1460				
1.3	የመንገድ ጽዳት በስታንዳርዱ መሰረት መከናወኑ ክትትል ማድረግ	4	365	1460				
1.4	መንገዶችን በሰው ኃይል ማጽዳት	12	10238	122836	1.4	ማንበብ መጻፍ የሚችል	መንገድ ጥርጊያ ሰራተኛ	81
2	ቆሻሻን ለይቶ መሰብሰብ			4476	2.1 — 2.3	ኢንቫይሮንመንታል ሳይንስ፣ ተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ ኢንባይሮመንታል ስተድስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሃልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሃልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣	ደረቅ ቆሻሻ መሰብሰብና ማንገዝ ክትትል ባለሙያ	3
2.1	በመንገድ ዳርቻዎች አነስተኛ ቆሻሻ (trash waste) ለማጠራቀም የሚያስፈልጉ ደስትቢኖችን ዓይነትና ብዛት መለየትና እንዲገዛ ክትትል ማድረግ	8 ሰዓት	12	96 ሰዓት				

2.2	በሸርክና ማህበራትና በግል ጽዳት ድርጅቶች የሚሰጠውን የቆሻሻ መሰብሰብ አገልግሎት በስታንዳርዱ መሰረት መሰጠቱን መከታተልና መቆጣጠር	6	365	2190		ኢንተርፕራይዥን፣ ኢኮኖሚክስ፣ ማኔጅመንት፣ አድሚንስትራሽን፣ ባዮሎጂ፣ ሶሻል ወርክ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጂ፣ ጅኦግራፊ፣ ሆርቲኪልቸር		
2.3	የቆሻሻ ማሰባሰቢያ ቦታዎችን (skip point) ንጽህናና ቆሻሻ ተለይቶ ቶሎ ቶሎ መነሳቱን ክትልና ቁጥጥር ማድረግ	6	365	2190				

ምድብ (category) 2:- (የካ፣ ቦሌ፣ አቃቂ ቃሊቲ፣ ን/ላፍቶ፣ ከ/ቀራኒዮ) የሚገኙ ወረዳዎች

ተ.ቁ.	ዋና ዋና ተግባራትና ዝርዝር ስራዎች	ለስራው የሚወስደው ጊዜ	የስራው ድግግሞሽ	ስራው በዓመት የሚወስደው ጊዜ	ስራዎችን እንደገና ማደራጀት	የሚያስፈልገው የሙያ ብቃት	የቡድኑና የስራ መደቡ መጠሪያ	የባለሙያ ብዛት
1	መንገድና የመንገድ ዳርቻዎችን ማጽዳት							
1.1.	በሰው ኃይል የሚጸዱ መንገድችን ደረጃቸውን መለየትና ጽዳታቸውን መከታተል	4 ሰዓት	365	1460 ሰዓት	1.1.-1.3	በማንኛውም ትምህርት ድጥሎማ፣ 12ኛ/10ኛ ክፍል ያጠናቀቀ	የመንገድ ጥርጊያ ቁጥጥር ሰራተኛ	4
1.2.	ለመንገድ ጥርጊያ ሰራተኞች ግብዓት መግለጻቸውን መጠቀሚያቸውን ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ	4 ሰዓት	365	1460 ሰዓት				
1.3	የመንገድ ጽዳት በስታንዳርዱ መሰረት መከናወኑ ክትትል ማድረግ	8 ሰዓት	365	2920 ሰዓት				
1.4	መንገዶችን በሰው ኃይል ማጽዳት	12	12045	144540	1.4	ማንበብ መጻፍ የሚችል	መንገድ ጥርጊያ ሰራተኛ	95
2	ቆሻሻን ለይቶ መሰብሰብ				2.1 —	ኢንቫይሮንመንታል ሳይንስ፣ ተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ ኢንባይሮመንታል ስተድስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ኢንተርፕርናይት፣ ኢኮኖሚክስ፣ ቢዝነስ ማኔጅመንት፣ ቢዝነስ አድሚንስትሬሽን፣ ኬሚስትሪ፣ ባዮሎጅ፣ ሶሻል ወርክ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ጅኦግራፊ፣ ሆርቲ ካልቸር	የደረቅ ቆሻሻ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ	4
2.1	በመንገድ ዳርቻዎች አነስተኛ ቆሻሻ (trash waste) ለማጠራቀም የሚያስፈልጉ ደስትቢኖችን ዓይነትና ብዛት መለየትና እንዲገዛ ክትትል ማድረግ	8 ሰዓት	12	96 ሰዓት	2.3			
2.2	በሽርክና ማህበራትና በግል ጽዳት ድርጅቶች የሚሰጠውን የቆሻሻ መሰብሰብ አገልግሎት በስታንዳርዱ መሰረት መሰጠቱን መከታተልና መቆጣጠር	8	365	2920				
2.3	የቆሻሻ ማሰባሰቢያ ቦታዎችን (skip point) ንጽህናና ቆሻሻ ተለይቶ ቶሎ ቶሎ መነሳቱን ክትትልና ቁጥጥር ማድረግ	8	365	2920				

4.1.3. የአደረጃጀት ማጠቃለያ

በወረዳ ደረጃ

ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት

ምድብ (category) 1:- (ጉለሌ፣ አራዳ፣ ልደታ፣ አዲስ ከተማ፣ ቂርቆስ) የሚገኙ ወረዳዎች

ተ.ቁ	የሥራ መደቡ መጠሪያ	ተፈላጊ ችሎታ	የሰው ኃይል ብዛት			ማብራሪያ
			ነባር	አዲስ	ልዩነት	
1	ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር	ኢንባይድመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይድመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይድመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይድመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 5/7 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XIV
1.1.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 3	ኢንባይድመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይድመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይድመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይድመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 4/6 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XIII
1.2.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 2	ኢንባይድመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይድመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይድመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይድመንትና ክላይሜት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 3/5 ዓመት)	3	1	-2	ደረጃ XII

1.3.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማጓጓዝ ክትትል ባለሙያ 1	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፕብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተርስ/ድግሪ 2 /4ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XI
1.4.	የመንገድ ጥርጊያ ቁጥጥር ሰራተኛ	በማንኛውም የትምህርት መስክ ድፕሎማ/ሌቫል4//ቴክ.3/ቪ.ቲ/12ኛ/10ኛ ያጠናቀቀ፣2/2/3/4/6ዓመት የስራ ልምድ	3	3	0	ደረጃ X
1.5.	መንገድ ጥርጊያ ሰራተኛ	ማበብና መጻፍ የሚችል እና በጽዳት/በመንገድ ጥርጊያ 3 ዓመት የስራ ልምድ	80	80	0	ደረጃ IX
ድምር			87	87	0	

ምድብ (category) 2:- (የካ፣ ቦሌ፣ አቃቂ ቃሊቲ፣ ን/ላፍቶ፣ ኮ/ቀራኒዮ) የሚገኙ ወረዳዎች

ተ.ቁ	የሥራ መደቡ መጠሪያ	ተፈላጊ ችሎታ	የሰው ኃይል ብዛት			ማብራሪያ
			ነባር	አዲስ	ልዩነት	
1	ደረቅ ቆሻሻ አገልግሎት አሰጣጥ ዳይሬክቶሬት ዳይሬክተር	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 5/7 ዓመት)	1	1	0	ደረጃ XIV
1.1.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 3	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 4/6 ዓመት)	0	1	1	ደረጃ XIII
1.2.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 2	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ (ማስተር/ድግሪ፡ 3/5 ዓመት)	5	1	4	ደረጃ XII
1.3.	ደ/ቆ መሰብሰብና ማንጓዝ ክትትል ባለሙያ 1	ኢንባይሮመንታል ሳይንስ፣ ኢንቫይሮመንታል ሄልዝ ሳይንስ፣ ፐብሊክ ሄልዝ ሳይንስ፣ ነርሲንግ፣ ባዮሎጅ፣ ኬሚስትሪ፣ ማኔጅመንት፣ የተፈጥሮ ሀብት ማኔጅመንት፣ የመሬት ሀብት ማኔጅመንትና አካባቢ ጥበቃ፣ ሶሻል ወርክ፣ ጅኦግራፊ፣ ኢንቫይሮመንታል ስተዲስ፣ ኢንቫይሮመንትና ክላይሚት ቸንጅ ማኔጅመንት፣ ኢኮሎጅ፣ ኮሚኒቲ ደቨሎፕመንት፣ ትራንስፖርት ማኔጅመንት ማስተር/ድግሪ፣ ማስተርስ/ድግሪ2	0	2	2	ደረጃ XI

		/4ዓመት)				
1.4.	የመንገድጥርጊያቁጥጥርሰራተኛ	በማንኛውምየትምህርትመስክድገሎማ/ሌቭል4//ቴክ.3/ቪ.ቴ/12ኛ/10ኛ ያጠናቀቀ፣2/2/3/4/6ዓመትየስራልምድ	4	4	0	ደረጃ X
1.5.	መንገድጥርጊያሰራተኛ	ማበብናመጻፍየሚችልእናበጽዳት/በመንገድጥርጊያ 3 ዓመትየስራልምድ	110	95	-15	ደረጃ IX
		ድምር	120	104	-16	